

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

P8_TA(2019)0350

Europejski Fundusz Społeczny Plus ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) (COM(2018)0382 – C8-0232/2018 – 2018/0206(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 116/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi i Radzie (COM(2018)0382),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 46 lit. d), art. 149, art. 153 ust. 2 lit. a), art. 164, art. 168 ust. 5, art. 175 ust. 3 i art. 349 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy których Komisja przedłożyła wniosek Parlamentowi (C8-0232/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Budżetowej, Komisji Kontroli Budżetowej, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Prawnej, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0461/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽³⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 165.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 84.

⁽³⁾ Niniejsze stanowisko odpowiada poprawkom przyjętym dnia 16 stycznia 2019 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0020).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0206

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 46 lit. d), art. 149, art. 153 ust. 2 lit. a), art. 164, art. 168 ust. 5, art. 175 ust. 3 i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(-1) *Zgodnie z art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), ustanawiając rynek wewnętrzny, Unia działa na rzecz wysoko konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej zmierzającej do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego, propagowania równości mężczyzn i kobiet, solidarności międzypokoleniowej i ochrony praw dziecka, a także zwalczania wykluczenia społecznego i dyskryminacji. Zgodnie z art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przy określaniu i realizacji strategii i działań Unia ma brać pod uwagę wymogi związane m. in. ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wykluczenia społecznego, a także wysokim poziomem kształcenia, szkolenia i ochrony zdrowia ludzkiego. [Popr. 1]*

(1) W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski, Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych jako odpowiedź na wyzwania społeczne w Europie. Dwadzieścia najważniejszych zasad filaru pogrupowano według trzech kategorii: równe szanse i dostęp do zatrudnienia; uczciwe warunki pracy; ochrona socjalna i włączenie społeczne. Te dwadzieścia zasad Europejskiego filaru praw socjalnych powinno przyświecać działaniom prowadzonym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Aby przyczynić się do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, EFS+ powinien wspierać inwestycje w kapitał ludzki i systemy w obszarach polityki dotyczących zatrudnienia, **usług publicznych, zdrowia**, edukacji i włączenia społecznego, a tym samym wspierać spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną zgodnie z art. 174 i 175 TFUE. **Wszystkie działania w ramach EFS+ powinny być zgodne z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej (Kartą praw podstawowych), Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, której stronami są Unia Europejska i wszystkie jej państwa członkowskie. [Popr. 2]**

(2) Na poziomie Unii europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej zapewnia ramy określania krajowych priorytetów w zakresie reform oraz monitorowania ich realizacji. Państwa członkowskie opracowują swoje własne krajowe wieloletnie strategie inwestycyjne na rzecz tych priorytetów reform. Strategie te powinny być **opracowywane we współpracy między organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, uwzględniać perspektywę płci oraz być** przedstawiane wraz z rocznymi krajowymi programami reform jako sposób na określenie

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 165.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 84.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

i koordynowanie priorytetowych projektów inwestycyjnych, które mają być wspierane ze środków krajowych lub unijnych. Powinny też służyć wykorzystywaniu unijnego finansowania w spójny sposób oraz maksymalizowaniu wartości dodanej wsparcia finansowego pochodzącego w szczególności z programów wspieranych przez Unię w stosownych przypadkach z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji oraz InvestEU. [Popr. 3]

- (3) **Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich przyjęte przez Radę zgodnie z art. 148 ust. 2 TFUE, a mianowicie: zwiększanie popytu na pracę; zwiększanie podaży pracy; dostęp do zatrudnienia, umiejętności i kompetencji; poprawa funkcjonowania rynków pracy oraz skuteczności dialogu społecznego i promowanie równości szans dla wszystkich, wspieranie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa, w tym lepsze usługi publiczne w służbie zdrowia i innych sektorach, wraz z szerokimi wytycznymi gospodarczymi przyjętymi zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE, tworzą część zintegrowanych wytycznych wspierających strategię „Europa 2020”. Rada Europejska z [...] przyjęła zmienione wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich, aby dostosować ich treść do zasad Europejskiego filaru praw socjalnych celem **pobudzenia tworzenia miejsc pracy i wspierania spójności społecznej, a co za tym idzie** poprawy konkurencyjności Europy i uczynienia jej Unii lepszym miejscem do inwestowania, tworzenia miejsc pracy i wspierania spójności społecznej. Aby zapewnić pełną zgodność EFS+ z celami tych wytycznych, w szczególności jeżeli chodzi o zatrudnienie, edukację, szkolenia i walkę z wykluczeniem społecznym, ubóstwem i dyskryminacją, **dotyczących polityki zatrudnienia, państwa członkowskie powinny planować wsparcie z EFS+ powinien wspierać państwa członkowskie, które jest im potrzebne**, biorąc pod uwagę właściwe zintegrowane wytyczne i te wytyczne, a także właściwe zalecenia dla poszczególnych krajów przyjęte zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE i art. 148 ust. 4 i art. 148 ust. 4 i art. 121 ust. 2 TFUE, a także, w stosownych przypadkach, na poziomie krajowym – krajowe programy **aspekty zatrudnienia i aspekty społeczne krajowych programów** reform **poparte popartych** krajowymi strategiami. EFS+ powinien także przyczynić się do odpowiednich aspektów realizacji najważniejszych inicjatyw i działań Unii, w szczególności europejskiego programu na rzecz umiejętności oraz europejskiego obszaru edukacji, **gwarancji dla młodzieży, innych** właściwych zaleceń Rady i innych inicjatyw, takich jak **gwarancja dla młodzieży, „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji”**, ścieżki poprawy umiejętności oraz integracja osób długotrwale bezrobotnych, **ramy jakości staży i przygotowania zawodowego oraz Plan działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich.** [Popr. 4]**
- (4) W dniu 20 czerwca 2017 r. Rada przyjęła dokument dotyczący zrównoważonej przyszłości Europy, stanowiący odpowiedź Unii na „Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rada podkreśliła znaczenie dążenia do zrównoważonego rozwoju w trzech wymiarach (gospodarczym, społecznym i środowiskowym) w wyważony i zintegrowany sposób. Konieczne jest uwzględnianie zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach polityki wewnętrznej i zewnętrznej Unii oraz prowadzenie ambitnej polityki dotyczącej globalnych wyzwań. Rada pozytywnie przyjęła komunikat Komisji pt. „Kolejne kroki w kierunku zrównoważonej przyszłości Europy” z dnia 22 listopada 2016 r. jako pierwszy krok w procesie włączania celów zrównoważonego rozwoju do wszystkich obszarów unijnej polityki i traktowania zrównoważonego rozwoju jako naczelnej zasady kierującej polityką Unii we wszystkich obszarach, w tym za pomocą instrumentów finansowych. **EFS+ powinien przybliżyć osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju dzięki m.in. zlikwidowaniu skrajnych form ubóstwa (cel 1); promowaniu dobrej jakości edukacji sprzyjającej włączeniu społecznemu (cel 4); promowaniu równouprawnienia płci (cel 5); promowaniu stabilnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, pełnego i produktywnego zatrudnienia oraz godnej pracy dla wszystkich (cel 8) oraz zmniejszaniu nierówności (cel 10).** [Popr. 5]
- (4a) **Unia i jej państwa członkowskie, mając na uwadze Europejską kartę społeczną podpisaną w Turynie 18 października 1961 r., powinny uwzględniać w swoich celach promowanie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy, z myślą o podnoszeniu i utrzymaniu poziomu zatrudnienia i przeciwdziałaniu wykluczeniu, zgodnie z art. 151 TFUE.** [Popr. 6]
- (4b) **Spółeczeństwo europejskie nadal boryka się z wieloma wyzwaniami społecznymi. Ponad 100 milionów obywateli jest zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poziom bezrobocia wśród młodzieży jest wciąż ponad dwukrotnie wyższy od ogólnej stopy bezrobocia i niezbędna jest lepsza integracja obywateli państw trzecich. Wyzwania te nie tylko zagrażają bezpośrednio dobrobytowi obywateli, lecz także wywierają presję ekonomiczną i społeczną na całe europejskie społeczeństwo.** [Popr. 7]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (5) Unia stoi przed wyzwaniem strukturalnymi wynikającymi z globalizacji gospodarki, **nierówności społecznych**, przepływów migracyjnych i ~~rosnących zagrożeń dla bezpieczeństwa~~ **powiązanych problemów z integracją, sprawiedliwego** procesu przechodzenia na czystą energię, przemian technologicznych, ~~oraz starszej niż~~ **demograficznego, bezrobocia ogółem i bezrobocia młodzieży, starzenia się społeczeństwa** i siły roboczej oraz rosnących niedoborów umiejętności i siły roboczej w niektórych sektorach i regionach, odczuwanych zwłaszcza przez MŚP. Uwzględniając zmieniające się realia świata pracy, Unia powinna być przygotowana na bieżące i przyszłe wyzwania i inwestować w odpowiednie umiejętności, **edukację, szkolenia i uczenie się przez całe życie**, zapewniać, by wzrost gospodarczy w większym stopniu sprzyjał włączeniu społecznemu, ~~oraz~~ **podnosić kompetencje i pogłębiać wiedzę**, usprawniać politykę zatrudnienia i politykę społeczną, w tym z uwagi na mobilność pracowników **w Unii, a także rozwiązać problem pogłębiających się nierówności w zakresie zdrowia między państwami członkowskimi i w państwach członkowskich.** [Popr. 8]
- (6) Rozporządzenie (UE) nr [...] ustanawia ramy działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBU) oraz Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW) stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (FZZG) i określa, w szczególności, cele polityki i przepisy dotyczące programowania, monitorowania i oceny, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy Unii wdrażanych według metody zarządzania dzielonego. Konieczne jest zatem określenie ogólnych celów EFS+ **i skoordynowanie go z innymi funduszami** oraz **określenie** przepisów szczegółowych dotyczących rodzaju działań, które mogą być finansowane przez EFS+. [Popr. 9]
- (7) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽⁴⁾ („rozporządzenie finansowe”) określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień publicznych, wykonania pośredniego, pomocy finansowej i gwarancji budżetowych **oraz synergii między instrumentami finansowymi**. Aby zapewnić spójność we wdrażaniu unijnych programów finansowania, rozporządzenie finansowe ma mieć zastosowanie do działań realizowanych według metody zarządzania bezpośredniego lub pośredniego w ramach EFS+. **Rozporządzenie powinno określać cele operacyjne i ustanawiać przepisy szczegółowe dotyczące działań kwalifikowalnych, które mogą być finansowane z EFS+ według metody zarządzania bezpośredniego i pośredniego.** [Popr. 10]
- (8) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie tego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ich możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. W przypadku dotacji pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, przewidzianego w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego. Do celów wdrażania środków związanych z ~~integracją społeczno-ekonomiczną~~ **włączeniem społeczno-ekonomicznym** obywateli państw trzecich oraz zgodnie z art. 88 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów Komisja może zwracać państwom członkowskim poniesione koszty przy użyciu uproszczonych form kosztów, w tym kwot ryczałtowych. [Popr. 11]
- (9) Aby usprawnić i uprościć finansowanie oraz stworzyć dodatkowe możliwości synergii przez zastosowanie podejść zintegrowanego finansowania, należy włączyć do jednego EFS+ działania, które były wspierane z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) oraz Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia. EFS+ powinien zatem objąć trzy komponenty: komponent EFS+ objęty zarządzaniem dzielonym, komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz komponent „Zdrowie” **objęty zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim**. Powinno się to przyczynić do ograniczenia obciążenia administracyjnego związanego z zarządzaniem różnymi funduszami, zwłaszcza w państwach członkowskich **oraz w odniesieniu do beneficjentów**, a jednocześnie umożliwić zachowanie prostszych przepisów w odniesieniu do prostszych operacji, takich jak dystrybucja żywności lub podstawowej pomocy materialnej. [Popr. 12]

(4) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, str. 1)

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (10) **Unia powinna wносить wkład w politykę zatrudnienia państw członkowskich, zachęcając do współpracy i uzupełniając ich działania.** W świetle tego szerszego zakresu EFS+ należy przewidzieć przepisy umożliwiające dalszą realizację celów zwiększenia efektywności **sprawiedliwych i otwartych dla wszystkich płci rynków pracy, które sprzyjają włączeniu społecznemu**, wspierania dostępu do dobrej jakości zatrudnienia, kształcenia i szkolenia, **kształcenia i szkolenia, wspierania powrotu do systemu edukacji i uczenia się przez całe życie**, promowania włączenia społecznego i zdrowia oraz ~~ograniczania i eliminacji~~ **ubóstwa nie tylko nadal głównie** według metody zarządzania dzielonego, **ale także w stosownych przypadkach jako uzupełnienie** – według metody zarządzania bezpośredniego i pośredniego w ramach komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” w przypadku działań wymaganych na poziomie Unii. [Popr. 13]
- (11) Włączenie Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia do EFS+ stworzy też efekt synergii między rozwijaniem i testowaniem inicjatyw i strategii mających na celu poprawę efektywności, **dostępności**, odporności i zrównoważonego charakteru systemów ochrony zdrowia, opracowywanych w ramach komponentu „Zdrowie” programu EFS+, a ich wdrażaniem w państwach członkowskich **na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym**, przy użyciu narzędzi zapewnianych przez pozostałe komponenty przewidziane w rozporządzeniu w sprawie EFS+. [Popr. 14]
- (12) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na EFS+. Część tej puli **Powinno ono precyzować przydział środków na działania realizowane według metody zarządzania dzielonego oraz przydział środków na działania realizowane według metody zarządzania bezpośredniego i pośredniego.** ~~w ramach komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz „Zdrowie”.~~ [Popr. 15]
- (13) EFS+ powinien, **w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi**, mieć na celu wspieranie zatrudnienia za pomocą aktywnych interwencji umożliwiających integrację **i reintegrację** na rynku pracy, w szczególności osób młodych, długotrwale bezrobotnych i **opiekunów, ekonomicznie biernych zawodowo i defaworyzowanych grup**, a także przez promowanie samozatrudnienia **przedsiębiorczości** i gospodarki społecznej. Celem EFS+ powinno być **ulepszenie polityki zatrudnienia i** usprawnienie funkcjonowania rynków pracy ~~przez wspieranie dzięki~~ modernizacji instytucji rynku pracy, takich jak publiczne służby zatrudnienia, aby poprawić ich zdolność do zapewniania intensywnej, odpowiednio ukierunkowanej **i w stosownych przypadkach zindywidualizowanych** usług poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego i zawodowego w okresie szukania pracy i przechodzenia do etapu zatrudnienia, ~~a także ich zdolność do stymulowania mobilności ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych, i aby ułatwić mobilność pracowników oraz świadczyć usługi w niedyskryminujący sposób.~~ EFS+ powinien promować uczestnictwo kobiet w rynku pracy za pomocą środków mających na celu zapewnienie, między innymi, lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym i **lepszego łatwego** dostępu do **przystępnej cenowo lub bezpłatnej, wysokiej jakości** opieki nad dziećmi, **osobami starszymi oraz innych wysokiej jakości usług opieki lub wsparcia.** EFS+ powinien też dążyć do zapewnienia **bezpiecznego**, zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, aby skuteczniej reagować na zagrożenia zdrowia związane z **pracą, a także** ze zmieniającymi się formami pracy i na potrzeby starzejącej się siły roboczej. **EFS+ powinien również wspierać środki ułatwiające młodym osobom przechodzenie z etapu edukacji do zatrudnienia.** [Popr. 16]
- (13a) **Mając na celu wsparcie i uwolnienie potencjału w zakresie tworzenia miejsc pracy, jaki występuje w gospodarce społecznej, EFS+ powinien dążyć do zwiększenia obecności przedsiębiorstw gospodarki społecznej w krajowych planach na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych, jak również w krajowych programach reform. Definicja przedsiębiorstwa gospodarki społecznej powinna być dostosowana do definicji ustalonych w przepisach dotyczących gospodarki społecznej obowiązujących w państwach członkowskich oraz zawartych w konkluzjach Rady z 7 grudnia 2015 r. w sprawie propagowania gospodarki społecznej jako głównej siły napędowej rozwoju gospodarczego i społecznego w Europie.** [Popr. 17]
- (14) **Główny instrument unijny skupiający się na zatrudnieniu, kompetencjach i włączeniu społecznym jakim jest EFS+ powinien móc wspomagać pogłębianie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej w całej Unii. Z myślą o tym celu powinien** zapewniać wsparcie na poprawę jakości, **niedyskryminującego i sprzyjającego włączeniu społecznemu charakteru, dostępności i** efektywności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich przydatności na rynku pracy, aby sprzyjać nabywaniu kompetencji kluczowych, zwłaszcza umiejętności **językowych i** cyfrowych **oraz w zakresie przedsiębiorczości, z uwzględnieniem ochrony danych i zarządzania informacjami**, których każda osoba potrzebuje do osobistego rozwoju i spełnienia, a także zatrudnienia, włączenia społecznego i aktywnej postawy obywatelskiej. **W przypadku długotrwale bezrobotnych i osób wywodzących się z defaworyzowanych środowisk społecznych należy zwrócić szczególną uwagę na ich upodmiotowienie.** EFS+ powinien wspomagać systemy kształcenia i szkolenia oraz proces przechodzenia do zatrudnienia **oraz powrotu do zatrudnienia**, wspierać uczenie się przez całe życie i **zwiększanie szans na rynku pracy dla wszystkich** oraz przyczyniać się do **spójności społecznej, konkurencyjności, ograniczania segregacji poziomej oraz pionowej, i przyczyniać się do** innowacji społecznych i gospodarczych, udzielając wsparcia skalowalnym i trwałym inicjatywom w tych obszarach. Można to osiągnąć na przykład za pomocą **inwestycji w szkolenia zawodowe**, uczenia się w miejscu pracy i przyuczania do

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

zawodu, ze szczególnym naciskiem na sprawdzoną koncepcję kształcenia dualnego łączącego naukę z praktyką zawodową, poradnictwa przez całe życie, przewidywania potrzeb w zakresie umiejętności we współpracy z partnerami społecznymi, aktualnych materiałów szkoleniowych, prognozowania i monitorowania losów absolwentów, szkolenia edukatorów, wspierania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, walidacji efektów uczenia się oraz uznawania kwalifikacji. EFS+ powinien wspierać otwieranie mniejszościom dostępu do zawodu nauczyciela, dążąc do lepszej integracji społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, mniejszości i migranci. [Popr. 18]

- (14a) EFS+ powinien wspierać środki zawarte w planach krajowych państw członkowskich mające na celu likwidację ubóstwa energetycznego oraz promowanie efektywności energetycznej budynków zajmowanych przez gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym gospodarstwa domowe dotknięte ubóstwem energetycznym, a także, w stosownych przypadkach, mieszkań socjalnych, zgodnie z komunikatem Komisji zatytułowanym „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: europejskie ramy na rzecz spójności społecznej i terytorialnej” oraz zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁽⁵⁾ w sprawie zarządzania unią energetyczną i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002⁽⁶⁾ zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej. [Popr. 19]
- (14b) Środki z EFS+ dla państw członkowskich powinny zostać powiązane w przyszłości z jednoczesnym okazaniem wyników prac nad projektami dotyczącymi wprowadzenia bądź wzmocnienia w ramach gwarancji zatrudnienia młodzieży kształcenia dualnego łączącego naukę z praktyką zawodową [Popr. 20]
- (15) Wsparcie za pośrednictwem EFS+ powinno być wykorzystywane do promowania równego dostępu dla wszystkich, zwłaszcza grup defaworyzowanych, do sprzyjającego włączeniu społecznemu systemu kształcenia i szkolenia, w którym nie ma segregacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, ze zwróceniem szczególnej uwagi na dzieci wywodzące się z defaworyzowanych środowisk społecznych, takie jak dzieci umieszczone w placówce i dzieci doświadczające bezdomności, poprzez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po wykształcenie wyższe i reintegrację edukacyjną, a także do edukacji i uczenia się dorosłych, sprzyjając tym samym zapobiegając międzypokoleniowemu dziedziczeniu ubóstwa, sprzyjając przenikaniu się sektorów edukacji i szkolenia, zapobiegając wczesnemu kończeniu nauki i wykluczeniu społecznemu oraz ograniczając je, podnosząc poziom kompetencji zdrowotnych, wzmacniając powiązania z kształceniem pozaformalnym i nieformalnym oraz ułatwiając mobilność edukacyjną dla wszystkich. Te formy uczenia się nieformalnego nie powinny zastępować dostępu do systematycznej edukacji, w szczególności przedszkolnej i podstawowej. W tym kontekście wspierać uzyskać należy efekt synergii, komplementarności i spójności politycznej z programem Erasmus , w szczególności w celu ułatwienia uczestnictwa w celu odpowiedniego i aktywnego dotarcia do osób z grup defaworyzowanych i przygotowania ich na doświadczenie mobilności za granicą oraz zwiększenia ich uczestnictwa w transgranicznej mobilności edukacyjnej. [Popr. 21]
- (15a) Wsparcie w ramach priorytetu inwestycyjnego „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność” przyspiesza osiągnięcie celów określonych w rozporządzeniu. Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wspierane przez EFS+ powinny sprzyjać włączeniu osób w niekorzystnej sytuacji przebywających na danym obszarze, i to zarówno pod względem zarządzania lokalnymi grupami działania, jak i pod względem treści strategii. EFS+ powinien być w stanie wspierać strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na obszarach miejskich i wiejskich, a także zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT). [Popr. 22]
- (15b) Wartość dodana polityki spójności UE polega przede wszystkim na ukierunkowanym na konkretne obszary podejściu do wymiaru terytorialnego, wielopoziomowym systemie zarządzania, wieloletnim planowaniu oraz wspólnych i mierzalnych celach, zintegrowanym podejściu do rozwoju, a także konwergencji z normami europejskimi w zakresie zdolności administracyjnych. [Popr. 23]

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s.210).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (15c) Komisja i państwa członkowskie powinny zagwarantować, by równouprawnienie płci i uwzględnianie perspektywy płci było wiążącą zasadą we wszystkich fazach programowania, od kształtowania priorytetów programów operacyjnych po wdrażanie, monitorowanie i ocenę, oraz by wspierane były kluczowe działania na rzecz uwzględniania aspektu płci. [Popr. 24]
- (15d) EFS+ powinien wspierać systemy edukacyjne, które oferują dorosłym o niskim poziomie umiejętności możliwość zdobycia minimalnego poziomu umiejętności czytania i pisania, umiejętności rozumowania matematycznego i kompetencji cyfrowych, zgodnie z zaleceniem Rady z 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych⁽⁷⁾. [Popr. 254]
- (16) EFS+ powinien promować elastyczne możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, **biorąc pod uwagę wyzwania stojące przed różnymi defaworyzowanymi grupami**, zwłaszcza jeżeli chodzi o **przedsiębiorczość i umiejętności cyfrowe oraz** kluczowe technologie prorozwojowe, w celu wyposażenia **obywateli i społeczności lokalnych** w umiejętności, **kompetencje i wiedzę** dostosowane do cyfryzacji, transformacji technologicznej, innowacji i przemian społecznych i gospodarczych, **jak te wynikające z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną**, ułatwienia im ~~zmiany kariery i~~ **przechodzenia z etapu edukacji do zatrudnienia**, mobilności oraz wspierania w szczególności osób ~~dorosłych o~~ niskich kwalifikacjach, **osób z niepełnosprawnością** lub słabo wykształconych **osób dorosłych**, zgodnie z europejskim programem na rzecz umiejętności **oraz przy zapewnieniu koordynacji i komplementarności z programem „Cyfrowa Europa”**. [Popr. 26]
- (17) Efekt synergii z programem „Horyzont Europa” powinien umożliwić EFS+ upowszechnianie i rozwijanie innowacyjnych programów nauczania opracowanych przy wsparciu programu „Horyzont Europa”, aby wyposażać osoby uczące się w umiejętności i kompetencje potrzebne **do rozwoju osobistego i zawodowego oraz** na stanowiskach pracy w przyszłości, **a także aby sprostać bieżącym i przyszłym wyzwaniom społecznym**. Komisja powinna zapewnić synergię między komponentem „Zdrowie” a programem „Horyzont Europa”, aby poprawić wyniki osiągnięte w dziedzinie ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. [Popr. 27]
- (17a) Synergie z programem „Prawa i Wartości” powinny zapewniać, by EFS+ mógł upowszechniać i rozwijać działania mające na celu **zapobieganie dyskryminacji, rasizmowi, ksenofobii, antysemityzmowi, islamofobii i innym formom nietolerancji oraz ich zwalczanie, a także szczególne działania mające na celu zapobieganie nienawiści, segregacji i stygmatyzacji, w tym nękanii, molestowaniu i nietolerancyjnemu traktowaniu**. [Popr. 28]
- (17b) Synergie powstałe dzięki współpracy terytorialnej w Europie, także na szczeblu regionalnym i transgranicznym, umożliwiły realizację projektów współpracy w dziedzinie zatrudnienia, włączenia najsłabszych grup ludności, wyzwań demograficznych, ochrony zdrowia i edukacji, nie tylko w Unii, ale również z udziałem państw będących w okresie przedakcesyjnym i państw sąsiadujących, w których współpraca z Unią wnosi wartość dodaną. W EFS+ należy zwiększyć finansowanie tego typu projektów oraz zapewnić przekazywanie wiedzy między ich uczestnikami a podmiotami procesu legislacyjnego, by ulepszać przepisy europejskie i wymianę dobrych praktyk między różnymi obszarami Unii. [Popr. 29]
- (18) EFS+ powinien wspierać wysiłki państw członkowskich ~~w walce z ubóstwem~~, **na wszystkich szczeblach władzy, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, w celu wyeliminowania ubóstwa, w tym ubóstwa energetycznego, jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2018/1999**, aby przerwać cykl marginalizacji przekazywany z pokolenia na pokolenie oraz promować włączenie społeczne przez zapewnienie wszystkim równych szans, **likwidowanie barier**, zwalczanie dyskryminacji i przeciwdziałanie nierównościom **społecznym i nierównościami** pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej. Oznacza to **także, lecz nie tylko**, zmobilizowanie szeregu **proaktywnych i reaktywnych** strategii i **polityk** skierowanych do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, bez względu na wiek, w tym do dzieci, zmarginalizowanych społeczności, takich jak Romowie, oraz ~~ubogich pracujących~~ **osoby z niepełnosprawnością, osoby doświadczające bezdomności i obywatele państw trzecich, w tym migranci oraz ubodzy pracujący**. EFS+ powinien promować aktywne włączenie osób pozostających daleko poza rynkiem pracy, aby zapewnić ich integrację społeczno-ekonomiczną, **w tym przez ukierunkowane wspieranie gospodarki społecznej**. Państwa członkowskie powinny wspierać działania EFS+, które uzupełniają działania krajowe zgodnie z zaleceniem Komisji z 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy⁽⁸⁾, **w tym działania na rzecz odpowiedniego wsparcia dochodu**. Należy również wykorzystać EFS+ do zwiększenia szybkiego i równego dostępu do przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług, takich jak

⁽⁷⁾ Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ Zalecenie Komisji z 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy (Dz.U. L 307 z 18.11.2008, s. 11).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

spersonalizowana opieka zdrowotna, opieka *powiązana i* długoterminowa, zwłaszcza usług opieki rodzinnej i środowiskowej i *usług ukierunkowanych na zapewnienie dostępu do odpowiedniego socjalnego lub przystępnego cenowo mieszkalnictwa*. Obejmuje to *promocję zdrowia i usługi w zakresie profilaktyki zdrowotnej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej*. EFS+ powinien się przyczyniać do modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, w szczególności celem zwiększenia ich dostępności, *inkluzywności i skuteczności w reagowaniu na zmieniające się realia świata pracy*. EFS+ powinien uwzględniać także ubóstwo na obszarach wiejskich wynikające ze szczególnie niekorzystnej sytuacji obszarów wiejskich, jak na przykład niekorzystnej sytuacji demograficznej, słabo rozwiniętego rynku pracy, ograniczonego dostępu do edukacji i szkoleń lub usług opieki zdrowotnej i usług społecznych. [Popr. 30]

- (19) EFS+ powinien się przyczyniać do ~~ograniczenia~~ **eliminacji** ubóstwa przez wspieranie krajowych systemów mających na celu łagodzenie niedoboru żywności i deprivacji materialnej, a także promować integrację społeczną osób zagrożonych ryzykiem ~~doświadczających~~ ubóstwa lub ~~wykluczenia społecznego oraz osób najbardziej potrzebujących~~. Mając na uwadze cel, aby na poziomie Unii co najmniej 4 % środków z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym przeznaczano na wsparcie ~~zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz~~ osób najbardziej potrzebujących, państwa członkowskie powinny przydzielić co najmniej 23 % swoich krajowych środków z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na zwalczanie form skrajnego ubóstwa, które mają największy wpływ na wykluczenie społeczne, takich jak bezdomność, ubóstwo dzieci i **osób starszych oraz** niedobór żywności. Z uwagi na charakter tych operacji i odbiorców końcowych konieczne jest zastosowanie ~~prostych~~ **jak najprostych** przepisów do tego rodzaju wsparcia, które przeznacza się na zwalczanie deprivacji materialnej osób najbardziej potrzebujących. [Popr. 31]
- (19a) EFS+ powinien dążyć do wyeliminowania problemu ubóstwa wśród starszych kobiet w całej Unii – biorąc pod uwagę, że zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć, które wynosi 40 %, stwarza poważne ryzyko pogorszenia się poziomu ubóstwa wśród starszych kobiet, w szczególności kobiet żyjących bez partnera – i tym samym wypełnić zobowiązania podjęte w konkluzjach Rady z 2015 r. pt.: „Równość szans w wynagrodzeniu dla kobiet i mężczyzn: zlikwidowanie zróżnicowania emerytur ze względu na płeć”⁽⁹⁾. Ubóstwo wśród starszych kobiet pogłębiają również rosnące koszty własne opieki zdrowotnej i leków, które muszą ponosić starsi pacjenci, w szczególności kobiety, które częściej niż mężczyźni spędzają większą część życia w złym stanie zdrowia, głównie ze względu na dłuższą średnią długość życia. [Popr. 32]
- (19b) Aby walczyć z ubóstwem i zwiększyć włączenie społeczne, EFS+ powinien wspierać aktywne uczestnictwo wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych, a także organizacji zrzeszających osoby dotknięte ubóstwem, zarówno przy opracowywaniu, jak i realizacji konkretnych programów. [Popr. 33]
- (20) W świetle nieustającej potrzeby zwiększenia wysiłków na rzecz usprawnienia zarządzania przepływami migracyjnymi w całej Unii oraz aby zapewnić spójne, mocne i konsekwentne wsparcie działaniom na rzecz solidarności i **sprawiedliwego** podziału odpowiedzialności, EFS+ powinien zapewniać wsparcie na rzecz integracji społeczno-ekonomicznej obywateli państw trzecich, w tym **migrantów, które może przybierać formę inicjatyw lokalnych**, w uzupełnieniu do działań Funduszu Azylu i Migracji, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz funduszy, które mogą wywrzeć pozytywny wpływ na włączenie społeczne obywateli państw trzecich. [Popr. 34]
- (20a) Organy państw członkowskich odpowiedzialne za planowanie i wdrażanie EFS+ powinny koordynować swoje działania z organami wyznaczonymi przez państwa członkowskie do zarządzania interwencjami Funduszu Azylu i Migracji w celu jak najlepszego promowania integracji obywateli państw trzecich na wszystkich szczeblach poprzez strategie realizowane głównie przez władze lokalne i regionalne oraz organizacje pozarządowe, a także poprzez najodpowiedniejsze środki dostosowane do szczególnej sytuacji obywateli państw trzecich. Zakres środków integracyjnych powinien koncentrować się na obywatelach państw trzecich legalnie przebywających w państwie członkowskim lub, w stosownych przypadkach, będących w trakcie procesu uzyskiwania legalnego pobytu w państwie członkowskim, w tym na osobach objętych ochroną międzynarodową. [Popr. 35]

⁽⁹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9302-2015-INIT/en/pdf>.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (21) EFS+ powinien wspierać reformy polityczne i systemowe w dziedzinie zatrudnienia, włączenia społecznego, ochrony zdrowia i opieki długoterminowej oraz kształcenia i szkolenia. Aby zwiększyć zgodność z europejskim semestrem, państwa członkowskie powinny przeznaczyć odpowiednią kwotę swoich środków z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wdrażanie właściwych zaleceń związanych z problemami strukturalnymi, które należy rozwiązywać za pomocą wieloletnich inwestycji wchodzących w zakres EFS+. Komisja i państwa członkowskie powinny ~~zapewnić spójność, koordynację i komplementarność~~ **angażować organy lokalne i regionalne w celu zapewnienia spójności, koordynacji i komplementarności** między komponentem objętym zarządzaniem dzielonym i komponentem „Zdrowie” EFS+ a programem wspierania reform, w tym Narzędziem Realizacji Reform i Instrumentem Wsparcia Technicznego. W szczególności Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić, na wszystkich etapach procesu, efektywną koordynację w celu zachowania spójności, komplementarności i synergii różnych źródeł finansowania, w tym pomocy technicznej, **z uwzględnieniem zasad i praw określonych w Europejskim filarze praw socjalnych, tablicy wskaźników społecznych w ramach europejskiego semestru, programie godnej pracy MOP oraz specyfiki regionalnej, przyspieszając tym samym realizację celów Unii określonych w art. 174 TFUE w odniesieniu do wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.** [Popr. 36]
- (21a) *Biorąc pod uwagę różnorodny poziom rozwoju w regionach oraz różne realia społeczne w całej Unii, stopień elastyczności EFS+ powinien być wystarczający do uwzględnienia specyfiki regionalnej i terytorialnej.* [Popr. 37]
- (22) Aby zapewnić należytą realizację wymiaru socjalnego Europy zgodnie z zasadami zapisanymi w Europejskim filarze praw socjalnych oraz zagwarantować minimalną kwotę środków na pomoc osobom najbardziej potrzebującym, państwa członkowskie powinny przydzielić co najmniej 25-27 % swoich krajowych środków z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wspieranie włączenia społecznego **i eliminację ubóstwa. Ta wartość procentowa powinna stanowić uzupełnienie krajowych środków na zwalczanie skrajnego ubóstwa.** [Popr. 38]
- (22a) *Wszystkie państwa członkowskie ratyfikowały Konwencję o prawach dziecka, która stanowi standard w promowaniu i ochronie praw dziecka. Promowanie praw dziecka jest wyraźnym celem polityki Unii (art. 3 Traktatu z Lizbony), a Karta praw podstawowych wymaga, by we wszystkich działaniach unijnych uwzględniać przede wszystkim najlepszy interes dziecka. Unia i państwa członkowskie powinny odpowiednio wykorzystywać EFS+, aby przerwać cykl marginalizacji dzieci żyjących w ubóstwie i wykluczeniu społecznym, zgodnie z zaleceniem Komisji z 2013 r. pt. „Inwestowanie w dzieci”. EFS+ powinien wspierać działania promujące skuteczne interwencje, które przyczyniają się do poszanowania praw dziecka.* [Popr. 39]
- (22b) *W świetle utrzymującego się wysokiego poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego dzieci w Unii (26,4 % w 2017 r.) oraz w kontekście Europejskiego filaru praw socjalnych, w którym stwierdza się, że dzieci mają prawo do ochrony przed ubóstwem, a dzieci ze środowisk defaworyzowanych mają prawo do szczególnych środków służących zwiększeniu równości szans, państwa członkowskie powinny przeznaczyć co najmniej 5 % środków z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na europejski program gwarancji dla dzieci, aby zapewnić dzieciom równy dostęp do bezpłatnej opieki zdrowotnej, bezpłatnej edukacji, bezpłatnej opieki, godnych warunków mieszkaniowych i odpowiedniego odżywiania oraz eliminować ubóstwo i wykluczenie społeczne dzieci. Inwestowanie w dzieci na wczesnym etapie przynosi znaczące zyski dzieciom i całemu społeczeństwu oraz jest kluczowe dla przerwania cyklu marginalizacji w pierwszych latach życia. Wspieranie dzieci w rozwijaniu umiejętności i zdolności pozwala im rozwinąć pełny potencjał, zapewnia najlepsze efekty edukacyjne i zdrowotne oraz pomaga im stać się aktywnymi członkami społeczeństwa oraz zwiększa ich szanse na rynku pracy w młodym wieku.* [Popr. 40]
- (23) Zważywszy na utrzymujące się wysokie poziomy bezrobocia i bierności zawodowej osób młodych w szeregu państw członkowskich i regionów, w szczególności wśród młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się, (*młodzież NEET*), **które to poziomy są jeszcze wyższe w przypadku osób młodych wywodzących się z defaworyzowanych środowisk społecznych**, konieczne jest, aby te państwa nadal inwestowały ~~wystarczające~~ **odpowiednie** zasoby z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym w działania promujące zatrudnienie osób młodych, w ~~tych~~ **w szczególności** za pomocą gwarancji dla młodzieży. W oparciu o działania wspierane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w okresie programowania 2014–2020, skierowane do indywidualnych osób, państwa członkowskie powinny dalej wspierać **wysokiej jakości** zatrudnienie, edukację, ścieżki reintegracji i **skuteczne** działania środowiskowe dla młodych ludzi, w stosownych przypadkach priorytetowo

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

traktując młode osoby długotrwale bezrobotne, biernie zawodowo i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, **ludzi młodych, do których najtrudniej dotrzeć oraz którzy znajdują się w trudnym położeniu**, w tym za pomocą pracy z młodzieżą. Państwa członkowskie powinny też inwestować w środki mające na celu ułatwienie przejścia od etapu nauki szkolnej do etapu zatrudnienia, a także reformę i dostosowanie służb zatrudnienia, aby zapewniły młodym ludziom stosowną do potrzeb pomoc, **oraz świadczenie usług bez jakiejkolwiek dyskryminacji**. Państwa członkowskie powinny zatem przydzielić **przeznaczyć** co najmniej 10 % swoich 3 % **środków** krajowych zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wsparcie zdolności do zatrudnienia młodych ludzi **na wspieranie polityki w dziedzinie zatrudnienia młodzieży, kształcenia ustawicznego, wysokiej jakości zatrudnienia, praktyk i staży**. Państwa członkowskie, w których odsetek młodzieży NEET przekracza średnią unijną lub sytuuje się powyżej 15 %, powinny **przeznaczyć co najmniej 15 % krajowych zasobów EFS+ na finansowanie polityki w tej dziedzinie na odpowiednim szczeblu terytorialnym**. [Popr. 41]

- (23a) **Rosną dysproporcje na poziomie subregionalnym, w tym w zamożniejszych regionach, w których występują enklawy ubóstwa**. [Popr. 42]
- (23b) **Biorąc pod uwagę rozszerzenie zakresu EFS+, aby cele programu zostały osiągnięte, dodatkowym zadaniom powinien towarzyszyć zwiększony budżet. Potrzebne są dodatkowe fundusze na walkę z bezrobociem, w szczególności bezrobociem młodzieży, z ubóstwem oraz na wspieranie rozwoju zawodowego i szkoleń, zwłaszcza w cyfrowym miejscu pracy, zgodnie z zasadami zapisanymi w Europejskim filarze praw socjalnych**. [Popr. 43]
- (23c) **Należy trwale wzmocnić EURES, szczególnie przez kompleksową rozbudowę platformy internetowej i aktywne uczestnictwo państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny bardziej efektywnie korzystać z istniejącego modelu i wszystkie wolne miejsca pracy ogłaszać w systemie EURES**. [Popr. 44]
- (24) Państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić koordynację i komplementarność działań wspieranych z tych funduszy EFS+ oraz innych unijnych programów i instrumentów, takich jak Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Erasmus, Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, program „Horyzont Europa”, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, program „Cyfrowa Europa”, InvestEU, program „Kreatywna Europa” lub Europejski Korpus Solidarności, a także wykorzystywać synergię między tymi działaniami. [Popr. 45]
- (25) Zgodnie z art. 349 i 174 TFUE i art. 2 protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r. regiony najbardziej oddalone, północne słabo zaludnione regiony i wyspy są uprawnione do specyficznych środków w ramach wspólnej polityki i programów UE. Z uwagi na stałe ograniczenia regiony te **Ponieważ regiony te cierpią z powodu poważnych i trwałych utrudnień naturalnych**, wymagają specjalnego wsparcia. [Popr. 46]
- (25a) **Zgodnie z art. 174 TFUE państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić, by EFS+ przyczyniał się do rozwoju i realizacji konkretnych polityk na rzecz radzenia sobie z ograniczeniami i trudnościami przez regiony – np. wyludnione lub o bardzo niskiej gęstości zaludnienia – które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków demograficznych**. [Popr. 47]
- (26) Sprawna i skuteczna realizacja działań wspieranych z EFS+ zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między **wszystkimi podmiotami na właściwych szczeblach instytucjami UE a lokalnymi, regionalnymi i krajowymi organami** władzy **oraz terytorialnej** a podmiotami społeczno-ekonomicznymi, w szczególności partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim. Niezbędne jest zatem, aby państwa członkowskie **zachęcały** partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie do uczestnictwa we wdrażaniu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, **we współpracy z władzami regionalnymi i lokalnymi, zapewniały wartościowe uczestnictwo partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organów ds. równości, krajowych instytucji praw człowieka i innych istotnych lub reprezentatywnych organizacji w programowaniu i realizowaniu ESF+, od kształtowania priorytetów programów operacyjnych po wdrażanie, monitorowanie i ocenę rezultatów i wpływu zgodnie z europejskim kodeksem postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych ustanowionym rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014⁽¹⁰⁾. Ponadto w celu zagwarantowania niedyskryminacji i równych szans kluczowe znaczenie ma także zaangażowanie na wszystkich etapach organów ds. równości i krajowych instytucji praw człowieka**. [Popr. 48]

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.U. L 74 z 14.3.2014, s. 1).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (26a) *Dobre zarządzanie i partnerstwo między organami zarządzającymi a partnerami wymaga skutecznego i efektywnego stosowania budowania potencjału z korzyścią dla zainteresowanych stron, którym państwa członkowskie powinny przydzielić odpowiednią kwotę z zasobów EFS+. Jako że inwestycje w zdolności instytucjonalne oraz efektywność administracji publicznej i usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, których celem jest zapewnienie reform, lepszego stanowienia prawa i dobrego zarządzania, nie są już uwzględniane jako cel operacyjny EFS+ objęty zarządzaniem dzielonym, lecz zostały włączone do programu wspierania reform strukturalnych, konieczne jest, aby Komisja i państwa członkowskie zapewniły skuteczną koordynację między tymi dwoma instrumentami. [Popr. 49]*
- (27) Aby lepiej przygotować politykę na zmiany społeczne oraz wspierać innowacje społeczne i do nich zachęcać, **także na szczeblu lokalnym**, niezwykle istotne jest wsparcie dla innowacji społecznych **i gospodarki społecznej**. W szczególności testowanie i ocena innowacyjnych rozwiązań jeszcze przed zastosowaniem ich na dużą skalę ma kluczowe znaczenie dla poprawy skuteczności polityk, a zatem uzasadnia szczególne wsparcie ze strony EFS+. [Popr. 50]
- (27a) *W celu pełnego wykorzystania potencjału współpracy międzysektorowej oraz poprawy synergii i spójności z innymi obszarami polityki, tak aby osiągnąć ich ogólne cele, z EFS+ powinno się wspierać działania innowacyjne, które za pośrednictwem sportu i aktywności fizycznej, a także kultury zmierzają do promowania włączenia społecznego, zwalczania bezrobocia młodzieży, w szczególności wśród grup defaworyzowanych, poprawy integracji społecznej grup zmarginalizowanych oraz promowania zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. [Popr. 51]*
- (28) Państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić, aby EFS+ przyczyniał się do promowania równości kobiet i mężczyzn zgodnie z art. 8 TFUE, aby zwiększać równe traktowanie i szanse kobiet i mężczyzn we wszystkich obszarach, w tym pod względem uczestnictwa w rynku pracy, zasad i warunków zatrudnienia oraz przebiegu kariery zawodowej. Powinny też zagwarantować, aby EFS+ wspierał równe szanse dla wszystkich bez dyskryminacji, zgodnie z art. 10 TFUE, oraz **Na etapie przygotowywania, wdrażania, monitorowania i oceny wszystkich realizowanych programów należy uwzględnić aspekty związane z płcią. Ponadto EFS+ powinien w szczególności zachowywać zgodność z art. 21 Karty praw podstawowych, który przewiduje, że zakazana jest wszelka dyskryminacja, w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; ponadto należy również zakazać wszelkiej dyskryminacji ze względu na cechy płciowe lub tożsamość płciową i narodowość. Państwa członkowskie i Komisja powinny zadbać o to, żeby EFS+ promował włączenie społeczne osób niepełnosprawnych na równi z innymi osobami, a także przyczyniał się do wdrożenia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ONZ, między innymi w odniesieniu do kształcenia, pracy, zatrudnienia i powszechnej dostępności.** Zasady te należy brać pod uwagę we wszystkich wymiarach i na wszystkich etapach przygotowania, monitorowania, realizacji i oceny programów, w sposób terminowy i spójny, a jednocześnie zapewniać podejmowanie działań szczególnych promujących równość płci i równe szanse. EFS+ powinien też promować przechodzenie od opieki instytucjonalnej do opieki opartej na rodzinie i społeczności, zwłaszcza w przypadku osób, które spotykają się z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie **i dyskryminacją krzyżową**. EFS+ nie powinien wspierać żadnych działań przyczyniających się do segregacji lub wykluczenia społecznego. Rozporządzenie (UE) nr [przyszłe rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] przewiduje, że zasady kwalifikowalności wydatków mają być **zgodne z Kartą praw podstawowych i** ustalane na szczeblu krajowym, z pewnymi wyjątkami wymagającymi określenia przepisów szczegółowych w odniesieniu do komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym. [Popr. 52]
- (28a) *Aby umożliwić lepsze uwzględnianie dysproporcji subregionalnych, należy rozważyć wykorzystanie wskaźników regionalnych. [Popr. 53]*
- (28b) *EFS+ powinien wspierać naukę języków, która sprzyja wzajemnemu zrozumieniu i służy do budowania społeczeństwa integracyjnego, także w drodze szerszego przyjmowania przez państwa członkowskie zestawu narzędzi wsparcia językowego dla uchodźców opracowanego przez Radę Europy. [Popr. 54]*

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (29) Aby ograniczyć obciążenie administracyjne związane z gromadzeniem danych, w przypadkach gdy takie dane, **możliwie z podziałem według płci**, są dostępne w rejestrach, państwa członkowskie powinny pozwolić instytucjom zarządzającym na gromadzenie danych z rejestrów, z **poszanowaniem ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹¹⁾**. **Zaleca się dalsze zachęcanie do elektronicznego przekazywania danych, gdyż pomaga to zmniejszyć obciążenie administracyjne.** [Popr. 55]
- (30) W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia krajowi administratorzy danych wykonują swoje zadania do celów niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.
- (31) Eksperymenty społeczne polegają na testowaniu projektów o niewielkiej skali, co umożliwia zebranie dowodów sprawdzających wykonalność innowacji społecznych. Powinna istnieć możliwość ~~rozwijania wykonalnych idei~~ **testowania pomysłów na szczeblu lokalnym i należy do tego zachęcać oraz, w stosownych przypadkach, zapewnić możliwość rozwijania** na szerszą skalę tych, które są wykonalne, lub **przenoszenia ich do innych kontekstów w różnych regionach lub państwach członkowskich** kontekstach przy wsparciu finansowym z EFS+ ~~oraz z innych źródeł~~ **lub w połączeniu z innymi źródłami.** [Popr. 56]
- (32) W rozporządzeniu w sprawie EFS+ określono przepisy mające na celu umożliwienie pracownikom swobody przemieszczania się na niedyskryminacyjnych zasadach przez zagwarantowanie ścisłej współpracy ~~centralnych publicznych~~ **publicznych** służb zatrudnienia państw członkowskich ~~oraz ich współpracy z Komisją~~, **Komisji i partnerów społecznych**. Europejska sieć służb zatrudnienia, **przy zaangażowaniu partnerów społecznych**, powinna promować lepsze funkcjonowanie rynków pracy przez ułatwianie transgranicznej mobilności pracowników i zapewnianie większej przejrzystości informacji na rynkach pracy. W zakresie EFS+ wchodzi również rozwijanie i wspieranie ukierunkowanych programów mobilności mających na celu obsadzanie wolnych miejsc pracy w tych obszarach rynku, w których zidentyfikowano braki. **EFS+ obejmuje transgraniczne partnerstwa między regionalnymi publicznymi służbami zatrudnienia i partnerami społecznymi oraz ich działania na rzecz promowania mobilności, a także przejrzystości i integracji transgranicznych rynków pracy przez informacje, porady i pośrednictwo. W wielu regionach przygranicznych mogą one odgrywać ważną rolę w rozwijaniu prawdziwego europejskiego rynku pracy.** [Popr. 57]
- (33) Brak dostępu do finansowania dla mikroprzedsiębiorstw, gospodarki społecznej i przedsiębiorstw ~~społecznych~~ **gospodarki społecznej** jest jedną z głównych przeszkód dla zakładania przedsiębiorstw, w szczególności wśród osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. W rozporządzeniu w sprawie EFS+ zawarto przepisy służące stworzeniu rynkowego ekosystemu w celu zwiększenia źródeł i dostępności finansowania **oraz usług wsparcia** dla przedsiębiorstw ~~społecznych~~, **gospodarki społecznej, również w sektorach kreatywnym i kulturalnym** a także zaspokojenia potrzeb osób, które tego najbardziej potrzebują, w szczególności osób bezrobotnych, kobiet i ~~osób wymagających szczególnego traktowania~~ **grup defaworyzowanych**, które chcą założyć lub rozwijać mikroprzedsiębiorstwo. Ten cel będzie również realizowany za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentu inwestycji społecznych i umiejętności Funduszu InvestEU. [Popr. 58]
- (33a) **Komisja powinna wprowadzić na szczeblu unijnym „europejski znak gospodarki społecznej” dla przedsiębiorstw społecznych i przedsiębiorstw gospodarki solidarnej, którego celem będzie wyróżnienie – w oparciu o jasne kryteria – szczególnych cech tych przedsiębiorstw i ich oddziaływanie społeczne, zwiększenie ich widoczności, zachęcanie do inwestycji, ułatwianie dostępu do finansowania i jednolitego rynku tym spośród nich, które zamierzają rozszerzyć działalność w kraju lub na inne państwa członkowskie, przy jednoczesnym przestrzeganiu różnych form prawnych i ram występujących w tym sektorze oraz w państwach członkowskich.** [Popr. 59]
- (34) Podmioty działające na rynku inwestycji społecznych, w tym organizacje charytatywne, mogą odgrywać decydującą rolę w osiąganiu kilku celów EFS+, ponieważ oferują one finansowanie, jak również innowacyjne i uzupełniające podejścia do walki z wykluczeniem społecznym i ubóstwem, ograniczając bezrobocie i przyczyniając się do wypełniania celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Te podmioty charytatywne, takie jak fundacje i darczyńcy, powinny – w stosownych przypadkach i o ile nie realizują programu **politycznego lub społecznego sprzecznego z ideałami Unii** – być zaangażowane w działania EFS+, zwłaszcza te, których celem jest rozwijanie ekosystemu rynku inwestycji społecznych. [Popr. 60]

(11) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (34a) **Współpraca ponadnarodowa przynosi znaczną wartość dodaną i dlatego wszystkie państwa członkowskie powinny ją wspierać, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Konieczne jest również zwiększenie roli Komisji w ułatwianiu wymiany doświadczeń i koordynacji wdrażania konkretnych inicjatyw.** [Popr. 61]
- (35) Zgodnie z art. 168 TFUE przy określaniu i wdrażaniu wszystkich polityk i działań Unii należy zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Unia ma uzupełniać i wspierać krajowe polityki zdrowotne, zachęcać do współpracy pomiędzy państwami członkowskimi i promować koordynację pomiędzy ich programami, przy zachowaniu pełnej odpowiedzialności państw członkowskich za kształtowanie własnej polityki zdrowotnej oraz organizację i świadczenie usług zdrowotnych i opieki medycznej.
- (35a) **Komisja Europejska powinna zwiększyć udział państw członkowskich i niedostatecznie reprezentowanych organizacji, w możliwie największym stopniu zmniejszając bariery dla uczestnictwa, w tym obciążenia administracyjne związane z ubieganiem się o finansowanie i otrzymaniem finansowania.** [Popr. 62]
- (35b) **Jednym z głównych celów UE jest umacnianie systemów służby zdrowia dzięki wsparciu transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i opieki nad pacjentami, rozwijaniu zrównoważonego systemu informacji zdrowotnych, a także dzięki wspomaganiu krajowych procesów reform na rzecz zwiększania wydajności, dostępności i odporności służby zdrowia.** [Popr. 63]
- (36) **Należy dokładać ciągłych starań, aby spełnić wymogi ustanowione w art. 168 TFUE.** Zapewnienie, aby ludzie byli ~~dużej~~ zdrowsi i aktywni, oraz umożliwienie im aktywnego dbania o własne zdrowie będzie miało pozytywny wpływ na zdrowie, zmniejszenie nierówności pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej, jakość życia, wydajność, konkurencyjność i włączenie społeczne, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia presji na budżety krajowe. **Wspieranie i uznawanie innowacji, w tym innowacji społecznych, mających wpływ na zdrowie pomaga w podejmowaniu wyzwań dla stabilności sektora zdrowia w związku ze zmianami demograficznymi. Ponadto działania mające na celu zmniejszenie nierówności w zakresie zdrowia są ważne dla osiągnięcia wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.** Komisja z zaangażowaniem pomaga państwom członkowskim w osiąganiu ich celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu 3: „Zapewnienie zdrowego życia wszystkim ludziom w każdym wieku oraz promowanie dobrobytu”⁽¹²⁾. [Popr. 64]
- (36a) **Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) „zdrowie to całkowity dobrostan fizyczny, umysłowy i społeczny, a nie jedynie brak choroby lub schorzenia”. Aby poprawić stan zdrowia ludności w Unii, nie należy koncentrować się wyłącznie na zdrowiu fizycznym i dobrostanie społecznym. Według WHO problemy ze zdrowiem psychicznym oznaczają, że cierpiący na nie człowiek niemal 40 % życia boryka się z niepełnosprawnością. Problemy ze zdrowiem psychicznym mają również szeroki zasięg, są długotrwałe i stanowią powód do dyskryminacji oraz w znaczący sposób przyczyniają się do występowania nierówności w obszarze zdrowia. Na czynniki warunkujące zdrowie psychiczne wpływa też kryzys gospodarczy, ponieważ czynniki ochronne słabną, a czynniki ryzyka się nasilają.** [Popr. 65]
- (37) Dowody naukowe oraz wspólne wartości i zasady systemów ochrony zdrowia Unii Europejskiej przedstawione w konkluzjach Rady z dnia 2 czerwca 2006 r. powinny pomagać w procesie decyzyjnym dotyczącym planowania innowacyjnych, efektywnych i odpornych systemów ochrony zdrowia oraz zarządzania nimi, wspierając narzędzia zapewniające powszechny dostęp do dobrej jakości **personalizowanej** opieki zdrowotnej **i opieki powiązanej** oraz dobrowolne wdrażanie na szerszą skalę najlepszych praktyk. **Obejmuje to promocję zdrowia i usługi profilaktyki zdrowotnej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.** [Popr. 66]

⁽¹²⁾ COM(2016)0739.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (37a) *Poprzednie unijne programy działań w dziedzinie zdrowia publicznego (2003–2008) oraz w dziedzinie zdrowia (2008–2013 i 2014–2020), przyjęte odpowiednio decyzją nr 1786/2002/WE⁽¹³⁾ i decyzją nr 1350/2007/WE⁽¹⁴⁾ oraz rozporządzeniem (UE) nr 282/2014⁽¹⁵⁾ Parlamentu Europejskiego i Rady („poprzednie programy w dziedzinie zdrowia”), zostały ocenione pozytywnie, ponieważ pozwoliły wprowadzić wiele istotnych zmian i usprawnień. Komponent „Zdrowie” EFS+ powinien bazować na osiągnięciach poprzednich programów w dziedzinie zdrowia. [Popr. 67]*
- (37b) *Komponent „Zdrowie” EFS+ powinien być środkiem promocji działań w obszarach posiadających unijną wartość dodaną, którą można wykazać na podstawie: wymiany dobrych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi i pomiędzy regionami; wspierania sieci służących dzieleniu się wiedzą lub wzajemnemu uczeniu się; wspierania kwalifikacji pracowników służby zdrowia; przeciwdziałania zagrożeniom transgranicznym w celu ograniczenia ryzyka i łagodzenia ich następstw; podjęcia pewnych kwestii związanych z rynkiem wewnętrznym, tam gdzie Unia posiada istotne uprawnienie do zapewnienia wysokiej jakości rozwiązań we wszystkich państwach członkowskich; uwalniania potencjału innowacyjnego w dziedzinie zdrowia; działań, które mogą doprowadzić do utworzenia systemu analizy porównawczej, aby umożliwić podejmowanie świadomych decyzji na szczeblu unijnym; poprawy efektywności dzięki zapobieganiu marnotrawstwu środków wskutek powielania prac oraz dzięki optymalizacji wykorzystania środków finansowych. [Popr. 68]*
- (38) *Komponent „Zdrowie” EFS+ powinien się przyczyniać do profilaktyki zdrowotnej, **wczesnego diagnozowania** przez całe życie obywateli **mieszkańców** Unii i **oraz** do promocji zdrowia przez działania dotyczące czynników ryzyka dla zdrowia, takich jak: **palenie** **spożycie** tytoniu, **palenie** narażenie na wtórny dym tytoniowy, szkodliwe używanie alkoholu, **środowiskowe czynniki ryzyka dla zdrowia**, stosowanie niedozwolonych środków odurzających, szkodliwe dla zdrowia skutki zażywania narkotyków, **otyłość** i niezdrowe nawyki żywieniowe, **związane również z ubóstwem**, i brak aktywności fizycznej, a także wspierać środowisko sprzyjające zdrowemu stylowi życia, **większą świadomość społeczną na temat czynników ryzyka, odpowiednio opracowane interwencje z zakresu zdrowia publicznego służące ograniczeniu obciążenia infekcjami i możliwymi do uniknięcia chorobami zakaźnymi, w tym dzięki szczepieniom, oraz ich wpływu na zdrowie ogólne przez całe życie**, uzupełniając działania państw członkowskich zgodnie z właściwymi strategiami, z właściwymi strategiami. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na edukację zdrowotną, ponieważ pomaga ona poszczególnym osobom i społecznościom poprawić stan zdrowia, zwiększa ich wiedzę i wpływa na ich postawy. Aktualnym wyzwaniem zdrowotnym można skutecznie sprostać jedynie w drodze współpracy na szczeblu Unii i dalszych działań UE w dziedzinie zdrowia. Komponent „Zdrowie” EFS+ powinien wspierać wdrażanie odpowiednich przepisów prawa Unii, upowszechniać efektywne modele zapobiegania chorobom i **podnoszenia świadomości, docierając z nimi do wszystkich**, innowacyjne technologie **oraz** nowe modele i rozwiązania biznesowe, aby przyczyniać się do innowacyjnych, **dostępnych**, wydajnych i trwałych systemów ochrony zdrowia w państwach członkowskich i ułatwiać Europejczykom **ludziom mieszkającym w Unii, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich**, dostęp do lepszej i **bardziej bezpiecznej** **bezpieczniejszej** opieki zdrowotnej. [Popr. 69]*
- (38a) *W celu realizacji działań z komponentu „Zdrowie” Komisja powinna wspierać utworzenie Rady Sterującej ds. Zdrowia. Ponadto Komisja powinna zaproponować sposoby i metody dostosowania działań związanych ze zdrowiem do procesu europejskiego semestru, w ramach którego można obecnie zalecać reformy systemów opieki zdrowotnej (i de facto innych społecznych uwarunkowań zdrowia) służące zwiększeniu dostępności i stabilności opieki zdrowotnej oraz przepisów dotyczących ochrony socjalnej w państwach członkowskich. [Popr. 70]*
- (39) *Choroby niezakaźne są przyczyną ponad 80 % przypadków przedwczesnych zgonów w Unii, **więc** skuteczna profilaktyka zdrowotna **wymaga licznych działań międzysektorowych** i ma wiele aspektów transgranicznych. Równoległe, Parlament Europejski i Rada podkreśliły potrzebę zminimalizowania skutków dla zdrowia poważnych*

⁽¹³⁾ Decyzja nr 1786/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. przyjmująca program działań wspólnotowych w dziedzinie zdrowia publicznego (2003–2008) (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Decyzja nr 1350/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. ustanawiająca drugi wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia na lata 2008–2013 (Dz.U. L 301 z 20.11.2007, s. 3).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 282/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia Trzeciego Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1350/2007/WE (Dz.U. L 86 z 21.3.2014, s. 1).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

zagrożeń transgranicznych, takich jak **nagle i skumulowane emisje do środowiska i zanieczyszczenie środowiska**, choroby zakaźne i inne zagrożenia biologiczne, chemiczne, środowiskowe i o nieznanym pochodzeniu, przez wspieranie budowania zdolności w zakresie gotowości i reagowania na sytuacje wyjątkowe. [Popr. 71]

- (39a) **Stale inwestycje w innowacyjne, oparte na społecznościach lokalnych rozwiązania, których celem jest zwalczanie chorób transgranicznych, takich jak epidemie HIV/AIDS, gruźlicy i wirusowego zapalenia wątroby, mają zasadnicze znaczenie, ponieważ społeczny wymiar tych chorób jest istotnym czynnikiem wpływającym na możliwość przeciwdziałania im jako epidemiom w Unii i krajach sąsiadujących. Ambitniejsze przywództwo polityczne oraz adekwatne środki techniczne i finansowe w celu zapewnienia trwałych działań regionalnych na rzecz zwalczania HIV/AIDS, gruźlicy i wirusowego zapalenia wątroby w Europie będą miały zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do tych chorób.** [Popr. 72]
- (40) (40) Kluczowe znaczenie dla efektywności systemów opieki zdrowotnej i dla zdrowia obywateli ma ograniczenie problemu zakażeń wywołanych lekoopornymi drobnoustrojami oraz zakażeń związanych z opieką zdrowotną, a także zapewnienie dostępności skutecznych środków przeciwdrobnoustrojowych, **przy czym należy jednak ograniczać ich stosowanie, co pomoże zmniejszyć oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe.** [Popr. 73]
- (41) Komisja przedstawiła niedawno wniosek ⁽¹⁶⁾ dotyczący oceny technologii medycznych, aby wesprzeć współpracę w zakresie oceny technologii medycznych na poziomie unijnym w celu poprawy dostępności innowacyjnych technologii medycznych dla pacjentów w całej UE, lepszego wykorzystania dostępnych zasobów i zwiększenia przewidywalności biznesowej.
- (42) Biorąc pod uwagę specyficzny charakter niektórych celów objętych komponentem „Zdrowie” EFS+ i rodzaj działań w ramach tego komponentu, właściwe organy państwa członkowskiego są najbardziej kompetentne, aby realizować takie działania **przy aktywnym wsparciu ze strony społeczeństwa obywatelskiego.** Te organy, wyznaczone przez same państwa członkowskie, **oraz dodatkowo, w stosownych przypadkach, organizacje społeczeństwa obywatelskiego** powinny zatem zostać uznane za beneficjentów do celów art. [195] [nowego rozporządzenia finansowego] i organom tym należy przyznawać dotacje bez uprzedniego ogłoszenia zaproszenia do składania wniosków. [Popr. 74]
- (42a) **Aby zwiększyć skuteczność programu w monitorowaniu nieefektywności i nieprawidłowości, Komisja powinna wdrożyć i stosować wskaźniki monitorowania dotyczące poszczególnych programów i działań w celu zapewnienia realizacji założeń programu.** [Popr. 75]
- (42b) **Program EFS+ powinien eliminować istniejące przeszkody utrudniające udział społeczeństwa obywatelskiego, na przykład przez uproszczenie procedur składania wniosków, złagodzenie kryteriów finansowych w drodze odstąpienia od procentowego udziału we współfinansowaniu w niektórych przypadkach, ale także przez budowanie zdolności pacjentów, ich organizacji i innych zainteresowanych stron w drodze szkolenia i kształcenia. Program ma również na celu umożliwienie funkcjonowania na szczeblu unijnym sieci i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które przyczyniają się do osiągnięcia jego celów, w tym organizacji na poziomie unijnym.** [Popr. 76]
- (42c) **Wdrażanie komponentu „Zdrowie” ESF+ powinno odbywać się z poszanowaniem obowiązków państw członkowskich w zakresie określania ich polityki zdrowotnej, jak również organizacji i świadczenia usług zdrowotnych i opieki medycznej. Przy poszanowaniu zobowiązań wynikających z traktatu i roli państw członkowskich jako głównego partnera do rozmów w procesie decyzyjnym Unii, aby zapewnić skuteczne i trwałe oddziaływanie unijnej polityki zdrowotnej, należy angażować właściwe organy na szczeblu niższym niż krajowy przez ich włączenie w politykę społeczną w terenie.** [Popr. 77]

⁽¹⁶⁾ COM(2018)0051 final

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (43) Europejskie sieci referencyjne skupiają świadczeniodawców opieki zdrowotnej z całej Europy, aby wspólnie przeciwdziałać rzadkim, w niewielkim stopniu rozpowszechnionym i złożonym chorobom, które wymagają wysoce specjalistycznego leczenia i skoncentrowania wiedzy i zasobów. Europejskie sieci referencyjne są zatwierdzane przez Radę państw członkowskich europejskich sieci referencyjnych przy zastosowaniu procedury określonej przez Komisję w decyzji wykonawczej 2014/287/UE⁽¹⁷⁾. Sieci te powinny zatem zostać uznane za beneficjentów do celów art. [195] [nowego rozporządzenia finansowego] i dotacje dla tych sieci należy przyznawać bez uprzedniego ogłaszania zaproszenia do składania wniosków.
- (44) Prawodawstwo UE w dziedzinie zdrowia ma bezpośredni wpływ na życie obywateli, efektywność i odporność systemów ochrony zdrowia oraz dobre funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Ramy prawne dotyczące produktów i technologii medycznych (produkty lecznicze, wyroby medyczne i substancje pochodzenia ludzkiego), a także prawodawstwo dotyczące wyrobów tytoniowych, praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej oraz poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia mają zasadnicze znaczenie dla ochrony zdrowia w UE. ~~Podczas realizacji celów zdrowotnych rozporządzenie, jak również jego wdrożenie i egzekwowanie, muszą być dostosowane do innowacji i postępów naukowych, a także przemian społecznych w tym obszarze. Konieczne jest zatem nieustające rozwijanie podstaw naukowych potrzebnych do wdrażania prawodawstwa o tak naukowym charakterze~~ **Ponadto znaczący wpływ na zdrowie ma wiele innych aktów prawnych Unii, takich jak przepisy dotyczące żywności i etykietowania żywności, zanieczyszczenia powietrza, substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i pestycydów. W niektórych przypadkach skumulowany wpływ czynników ryzyka środowiskowego nie jest wyraźnie zrozumiały, co może prowadzić do niedopuszczalnego zagrożenia zdrowia obywateli..** [Popr. 78]
- (44a) **Przepisy mające wpływ na zdrowie, jak również ich wdrażanie i egzekwowanie, muszą nadążać za postępem w zakresie innowacji i badań naukowych, a także zmianami społecznymi w tym obszarze, a jednocześnie muszą opierać się na zasadzie ostrożności zapisanej w traktatach UE. Należy zatem stale rozwijać bazę dowodową wymaganą do wdrożenia prawodawstwa o takim charakterze naukowym oraz – aby zapewnić możliwość niezależnej kontroli i tym samym odzyskać zaufanie publiczne do procesów unijnych i ponieważ ze względu na ich charakter podawanie tych dowodów do wiadomości leży w interesie publicznym – należy zagwarantować najwyższy poziom przejrzystości.** [Popr. 79]
- (44b) **Wyzwania zdrowotne nie mogą być podejmowane wyłącznie przez sektor zdrowia, ponieważ zdrowie jest uwarunkowane licznymi czynnikami występującymi poza tym sektorem. W związku z tym, jak stwierdzono w traktatach z Maastricht i Amsterdamu, zasada „zdrowie we wszystkich politykach” ma istotne znaczenie dla zdolności Unii do sprostania przyszłym wyzwaniom. Jednak informowanie innych sektorów o wpływie ich decyzji na zdrowie oraz włączenie kwestii zdrowotnych do ich polityki jest jednym z największych wyzwań, jakie napotyka obecnie europejski sektor opieki zdrowotnej. Do tej pory zarejestrowano istotne postępy w dziedzinie zdrowia dzięki polityce w sektorach takich jak: edukacja, transport, żywienie, rolnictwo, praca lub planowanie. Na przykład w dziedzinie zdrowia serca odnotowano znaczną poprawę dzięki zmianom polityki i przepisów dotyczących jakości żywności, zwiększenia aktywności fizycznej i ograniczenia palenia.** [Popr. 80]
- (45) W celu realizacji komponentu „Zdrowie”, aby maksymalnie zwiększyć skuteczność i efektywność działań na szczeblu unijnym i międzynarodowym, należy rozwijać współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych i jej wyspecjalizowane agencje, w szczególności Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), jak również z Radą Europy i Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).
- (46) Mając na uwadze znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejsze rozporządzenie przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu w polityce Unii i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE **obejmującym WRF na lata 2021–2027** mają sięgnąć 25 %, **oraz osiągnięcia jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r., rocznego celu na poziomie 30 %**. Stosowne działania zostaną określone na etapie przygotowania i realizacji oraz ponownie ocenione w kontekście oceny śródkresowej. [Popr. 81]

(17) Decyzja wykonawcza Komisji 2014/287/UE z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie kryteriów tworzenia i oceny europejskich sieci referencyjnych i ich członków oraz ułatwienia wymiany informacji i wiedzy specjalistycznej w odniesieniu do tworzenia i oceny takich sieci (Dz.U. L 147 z 17.5.2014, s. 79).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (47) Zgodnie z art. [94 decyzji Rady 2013/755/UE⁽¹⁸⁾] osoby i podmioty mające siedzibę w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dane KTZ są powiązane. **Aby umożliwić osobom i podmiotom mającym siedzibę na tych terytoriach skuteczny dostęp do tych komponentów, konieczne będzie uwzględnienie w programie szczególnych ograniczeń dotyczących tych osób i podmiotów.** [Popr. 82]
- (48) **Pod warunkiem przestrzegania wszystkich odpowiednich zasad i uregulowań kraje** trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, które przewiduje wprowadzenie w życie programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Do niniejszego rozporządzenia należy wprowadzić odpowiedni przepis szczegółowy przyznający niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji. [Popr. 83]
- (49) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁹⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽²⁰⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽²¹⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁽²²⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i innymi mającymi zastosowanie przepisami, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne przestępstwo, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe w UE i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽²³⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (50) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (50a) **Ważne jest zadbanie o należyte i sprawiedliwe zarządzanie funduszem, aby zagwarantować jego wdrażanie w sposób jak najbardziej zrozumiały, efektywny i dogodny, a równocześnie zagwarantować pewność prawa i dostęp do funduszu wszystkim uczestnikom. Ponieważ działania EFS+ są realizowane w trybie zarządzania dzielonego, państwa członkowskie nie powinny wprowadzać dodatkowych przepisów ani zmieniać zasad w trakcie realizacji, gdyż utrudniłoby to beneficjentom korzystanie ze środków finansowych i mogłoby prowadzić do opóźnień w płatnościach faktur.** [Popr. 84]

⁽¹⁸⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽²³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (51) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie zwiększanie efektywności **i sprawiedliwości** rynków pracy i wspieranie dostępu do dobrej jakości zatrudnienia, poprawa dostępu do kształcenia, szkolenia **i opieki oraz poprawa** ich jakości, promowanie włączenia społecznego, **równych szans** i zdrowia oraz ~~ograniczanie~~ **eliminowanie** ubóstwa, a także działania w ramach komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz „Zdrowie” nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. [Popr. 85]
- (52) W celu zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy przekazać Komisji w odniesieniu do zmiany i uzupełnienia załączników zawierających wskaźniki. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (53) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do wzoru ustrukturyzowanego badania dotyczącego odbiorców końcowych z uwagi na charakter tego modelu powinny być wykonywane zgodnie z procedurą doradczą przewidzianą w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁴⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Część I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+). **EFS+ zawiera trzy komponenty: komponent objęty zarządzaniem dzielonym, komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz komponent „Zdrowie”.**

~~Określa ono~~ **Niniejsze rozporządzenie określa** cele EFS+, budżet na lata 2021–2027, metody wdrażania, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania, **uzupełniające zasady ogólne mające zastosowanie do EFS+ na mocy rozporządzenia (UE) nr [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].** [Popr. 86]

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - 1) „środki towarzyszące” oznaczają działania wykraczające poza dystrybucję żywności lub podstawowej pomocy materialnej, mające na celu zmniejszenie wykluczenia społecznego **i eliminację ubóstwa**, takie jak kierowanie osób do służb świadczących usługi społeczne **i udzielających wsparcia psychologicznego oraz** świadczenie takich usług, **przekazywanie istotnych informacji o usługach publicznych lub** udzielanie porad dotyczących gospodarowania budżetem domowym;

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- 2) „państwo stowarzyszone” oznacza państwo trzecie, które jest stroną umowy z Unią, umożliwiającą jego udział w komponentach „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz „Zdrowie” EFS+ zgodnie z art. 30;
- 3) podstawowa pomoc materialna” oznacza towary, które zaspokajają podstawowe potrzeby człowieka i są niezbędne do godnego życia, takie jak odzież, środki higieny, **w tym produkty higieniczne dla kobiet**, i materiały szkolne;
- 4) „działania łączone” oznaczają działania wspierane z budżetu Unii, w tym działania w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii ze zwrotnymi formami wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 5) „wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego” oznaczają wspólne wskaźniki rezultatu, które mierzą skutki w okresie czterech tygodni od dnia zakończenia udziału w operacji przez uczestnika (data wyjścia);
- 6) „wspólne wskaźniki rezultatu długoterminowego” oznaczają wspólne wskaźniki rezultatu, które mierzą skutki po upływie sześciu **i dwunastu** miesięcy od dnia zakończenia udziału w operacji przez uczestnika;
- 7) „koszty zakupu żywności lub podstawowej pomocy materialnej” oznaczają rzeczywiste koszty związane z zakupem żywności lub podstawowej pomocy materialnej przez beneficjenta i nie są ograniczone do ceny żywności lub podstawowej pomocy materialnej;
- 7a) **„partnerstwa transgraniczne” w komponencie „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oznaczają stałe struktury współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia a społeczeństwem obywatelskim lub partnerami społecznymi, zlokalizowane w co najmniej dwóch państwach członkowskich;**
- 8) „odbiorca końcowy” oznacza osobę lub osoby najbardziej potrzebujące, które otrzymują wsparcie określone w art. 4 ust. 1 ppkt (xi);
- 9) „kryzys zdrowotny” oznacza każdą sytuację kryzysową powszechnie uznaną za zagrożenie i posiadającą aspekt zdrowotny, która wymaga pilnego działania ze strony władz w warunkach niepewności;
- 10) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub osobę prawną utworzoną – i uznawaną za taką – na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która ma osobowość prawną i która może – działając w swoim własnym imieniu – wykonywać prawa i podlegać obowiązkom;
- 11) „mikrofinansowanie” obejmuje gwarancje, mikrokredyty, finansowanie kapitałowe i quasi-kapitałowe, połączone z towarzyszącymi usługami rozwoju biznesu, takimi jak doradztwo indywidualne, szkolenie i mentoring, przeznaczone dla osób i mikroprzedsiębiorstw mających trudności z dostępem do kredytów do celów działalności zawodowej lub przynoszącej dochody;
- 12) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego obrót roczny lub bilans roczny wynosi mniej niż 2 000 000 EUR;
- 13) „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby indywidualne, rodziny, gospodarstwa domowe lub grupy złożone z takich osób, **w tym dzieci i osoby bezdomne**, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe organy krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, i zatwierdzonych przez te właściwe organy krajowe oraz mogących zawierać elementy, które umożliwiają dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych;
- 14) „wartość odniesienia” oznacza wartość służącą określeniu celów w zakresie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu, opartą na istniejących lub wcześniejszych podobnych interwencjach;

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- 15) przedsiębiorstwo społeczne” oznacza przedsiębiorstwo **gospodarki społecznej**, niezależnie od formy prawnej, lub osobę fizyczną, które:
- a) zgodnie z umową spółki, statutem spółki lub jakimkolwiek innym dokumentem prawnym, który może skutkować odpowiedzialnością na podstawie przepisów państwa członkowskiego siedziby, ma za główny cel społeczny raczej osiąganie wymiernych, pozytywnych skutków społecznych, **w tym środowiskowych**, niż generowanie zysków do innych celów, oraz świadczy usługi lub wytwarza towary przynoszące korzyści społeczne, bądź stosuje metody produkcji towarów lub świadczenia usług, które urzeczywistniają cele społeczne;
 - b) ~~wykorzystuje swoje zyski~~ **reinwestuje większość zysków** przede wszystkim **w celu** osiągnięcia swojego podstawowego celu społecznego i posiada określone procedury i zasady dotyczące podziału zysków, które gwarantują, że taki podział nie wpływa negatywnie na podstawowy cel społeczny;
 - c) jest zarządzane w przedsiębiorczy, **demokratyczny, partycypacyjny**, odpowiedzialny i przejrzysty sposób, w szczególności przez zaangażowanie pracowników, klientów i zainteresowanych stron, których dotyczy działalność gospodarcza prowadzona przez przedsiębiorstwo;
- 15a) **„przedsiębiorstwo gospodarki społecznej” oznacza różne typy przedsiębiorstw i podmiotów, które funkcjonują na zasadach gospodarki społecznej, takie jak spółdzielnie, towarzystwa wzajemne, stowarzyszenia, fundacje, przedsiębiorstwa społeczne i inne formy przedsiębiorstw regulowane przepisami poszczególnych państw członkowskich, i w których obowiązuje zasada pierwszeństwa człowieka i celów społecznych nad kapitałem, demokratyczny ład, solidarność i reinwestowanie większości zysków lub nadwyżek;**
- 16) „innowacje społeczne” oznaczają działania, **w tym działania zbiorowe**, które zarówno w odniesieniu do swych celów, jak i środków mają społeczny charakter, a w szczególności działania odnoszące się do rozwoju i realizacji nowych idei (dotyczących produktów, usług, **praktyk** i modeli), które jednocześnie zaspokajają potrzeby społeczne i tworzą nowe relacje społeczne lub współpracę, **w tym między organizacjami publicznymi i należącymi do sektora trzeciego, takimi jak organizacje wolontariackie i środowiskowe oraz przedsiębiorstwa gospodarki społecznej**, i w ten sposób przynoszą korzyści dla społeczeństwa oraz zwiększają jego zdolność do działania;
- 17) „eksperymenty społeczne” oznaczają interwencje w zakresie polityki, które zapewniają innowacyjne działania w odpowiedzi na potrzeby społeczne i są realizowane na małą skalę i w warunkach zapewniających możliwość oceny ich wpływu, zanim zostaną wdrożone w innych kontekstach, **w tym geograficznych i sektorowych**, lub w większej skali, jeżeli ich wyniki okażą się przekonujące;
- 18) „kompetencje kluczowe” oznaczają wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne wszystkim ludziom, na każdym etapie życia, do osobistego rozwoju i spełnienia, zatrudnienia, włączenia społecznego i aktywnej postawy obywatelskiej. Kompetencje kluczowe to: umiejętność czytania i pisania; wielojęzyczność; nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, **sztuka** i matematyka; umiejętności cyfrowe; **media**; umiejętności personalne, społeczne i zdolność do uczenia się; postawa obywatelska; przedsiębiorczość; świadomość i ekspresja (**inter**)kulturalna **oraz myślenie krytyczne**;
- 19) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest członkiem Unii Europejskiej.
- 19a) **„grupy defaworyzowane” oznaczają grupy docelowe o wysokim wskaźniku osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem, dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, w tym między innymi mniejszości etniczne, takie jak Romowie, obywatele państw trzecich, w tym migranci, osoby starsze, dzieci, rodzice samotnie wychowujący dzieci, osoby z niepełnosprawnością lub osoby cierpiące na choroby przewlekłe;**
- 19b) **„uczenie się przez całe życie” oznacza wszystkie formy uczenia się (formalne, pozaformalne i nieformalne) odbywającego się na wszystkich etapach życia, w tym wczesną edukację, kształcenie ogólne, kształcenie i szkolenie zawodowe, kształcenie na poziomie wyższym i kształcenie dorosłych, którego wynikiem jest rozwój wiedzy, umiejętności, kompetencji i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym.**

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. Definicje zawarte w art. [2] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów] mają również zastosowanie do komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym.

2a. Definicje zawarte w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1046 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii stosuje się również do komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz komponentu „Zdrowie” objętych zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim. [Popr. 87]

Artykuł 3

Ogólne cele i metody wdrażania

~~Celem EFS+ jest wspieranie państw członkowskich~~ **wspiera państwa członkowskie na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym oraz Unię** w dążeniu do **stworzenia integracyjnych społeczeństw, osiągnięcia** wysokich poziomów **dobrego jakościowo** zatrudnienia, ~~sprawiedliwej~~ **tworzenia miejsc pracy, dobrej jakości kształcenia i szkolenia włączającego, równych szans, eliminowania ubóstwa, w tym ubóstwa dzieci, włączenia społecznego i integracji, spójności społecznej,** ochrony socjalnej oraz wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej przygotowanej na przyszły świat pracy, ~~zgodnie z zasadami określonymi w Europejskim filarze praw socjalnych proklamowanym przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r.~~

EFS+ jest zgodny z traktatami Unii Europejskiej i Kartą praw podstawowych, wprowadzając w życie zasady określone w Europejskim filarze praw socjalnych ogłoszonym przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, przyczynia się tym samym do osiągnięcia celów Unii w zakresie wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zgodnie z art. 174 TFUE oraz wypełnienia zobowiązania Unii i jej państw członkowskich do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i zobowiązań podjętych w ramach porozumienia paryskiego.

EFS+ wnosi wartość dodaną oraz wspiera i uzupełnia politykę państw członkowskich w celu zapewnienia równych szans, **równego** dostępu do zatrudnienia, ~~sprawiedliwych~~ **uczenia się przez całe życie, wysokiej jakości** warunków pracy, ochrony socjalnej, **integracji i** włączenia społecznego, **eliminacji ubóstwa, w tym ubóstwa dzieci, inwestycji w dzieci i młodzież, niedyskryminacji, równouprawnienia płci, dostępu do podstawowych usług** i wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi. [Popr. 88]

EFS+ jest wdrażany:

- a) według metody zarządzania dzielonego w odniesieniu do części pomocy, która odpowiada celom szczególnym wskazanym w art. 4 ust. 1 (komponent EFS+ objęty zarządzaniem dzielonym), oraz
- b) według metody zarządzania bezpośredniego i pośredniego w odniesieniu do części pomocy, która odpowiada celom wskazanym w art. 4 ust. 1 i art. 23 (komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne”), oraz w odniesieniu do części pomocy, która odpowiada celom wskazanym w art. 4 ust. 1 i 3 i art. 26 (komponent „Zdrowie”).

Artykuł 4

Cele szczegółowe

1. EFS+ wspiera następujące cele szczegółowe w obszarach polityki dotyczących zatrudnienia, edukacji, **mobilności,** włączenia społecznego, **eliminacji ubóstwa** i zdrowia, przez co przyczynia się również do celu polityki – „Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych” – określonego w art. [4] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów]:

- (i) poprawa dostępu do **wysokiej jakości** zatrudnienia **i środków aktywizacji** dla wszystkich osób poszukujących pracy, ~~zwłaszcza osób~~ **w szczególności specjalnych środków skierowanych do** młodych **i ludzi, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży,** długotrwale bezrobotnych, **osób biernych zawodowo** oraz ~~dla osób biernych zawodowo~~ **grup defaworyzowanych, z naciskiem na osoby najbardziej oddalone od rynku pracy,** a jednocześnie promowanie **zatrudnienia,** samozatrudnienia, **przedsiębiorczości** i gospodarki społecznej;
- (ii) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, zmian w karierze zawodowej i mobilności;

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (iii) wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy **i rozwoju ich kariery zawodowej, propagowanie zasady równości wynagrodzeń za taką samą pracę**, lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, **ze szczególnym uwzględnieniem rodziców samotnie wychowujących dzieci**, w tym dostępu do **przystępnej cenowo, sprzyjającej włączeniu społecznemu i wysokiej jakości opieki nad dziećmi, wczesnej edukacji, opieki nad osobami starszymi oraz innych usług opieki i wsparcia; a także promowanie** zdrowego i dobrze przystosowanego **dostosowanego** środowiska pracy, w którym przeciwdziała się czynnikom ryzyka dla zdrowia **i ryzyku choroby, oraz wspieranie reorientacji zawodowej**, dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się;
- (iv) poprawa jakości, **włączającego charakteru**, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i szkolenia w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności **w zakresie przedsiębiorczości i umiejętności** cyfrowych, **oraz uznawanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, a także promowanie włączenia cyfrowego i ułatwianie przejścia od kształcenia do zatrudnienia, aby odzwierciedlić potrzeby społeczne i ekonomiczne;**
- (v) wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości ~~kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu~~, **przystępnego cenowo i włączającego kształcenia i szkolenia**, na równych zasadach dla wszystkich, zwłaszcza grup defaworyzowanych **i opiekunów**, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, ~~w tym ułatwianie z uwzględnieniem problemu wczesnego kończenia nauki, propagowania wprowadzenia systemu dualnego, przygotowania zawodowego, mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnością;~~
- (vi) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości poprawy umiejętności i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem **umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i umiejętności** cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian kariery i promowanie mobilności zawodowej **oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym;**
- (vii) wspieranie aktywnego włączenia społecznego, w tym w celu promowania równości szans, **niedyskryminacji** i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie, **w szczególności grup defaworyzowanych;**
- (viii) wspieranie **długotrwałej** integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, ~~i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie w tym migrantów;~~
- (viiiia) **zwalczanie dyskryminacji oraz wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie;**
- (ix) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych, **dostępnych** i przystępnych cenowo usług, **w tym usług związanych z dostępem do mieszkań oraz spersonalizowanych usług opieki zdrowotnej i powiązanych usług opiekuńczych;** modernizacja ~~systemów instytucji~~ zabezpieczenia społecznego, **publicznych służb zatrudnienia, systemów ochrony socjalnej i włączenia społecznego**, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej **na równych zasadach, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup defaworyzowanych oraz osób najbardziej potrzebujących;** poprawa dostępności, **w tym dla osób z niepełnosprawnością**, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
- (ixa) **zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnością w celu lepszego ich włączenia pod względem zatrudnienia, kształcenia i szkolenia;**
- (x) wspieranie integracji społecznej osób **doświadczających ubóstwa lub** zagrożonych ubóstwem **i/lub** wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;
- (xi) przeciwdziałanie deprawacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej **i/lub** podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym przy użyciu środków towarzyszących, **w celu zapewnienia ich włączenia społecznego, z naciskiem na potrzeby dzieci w niekorzystnej sytuacji.**

2. Przez działania realizowane w ramach komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, mając na celu osiągnięcie celów szczegółowych, o których mowa w ust. 1, EFS+ ~~przyczynia~~ stara się **przyczyniać** także do innych celów polityki wymienionych w art. [4] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów], a w szczególności dotyczących:

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

1. bardziej inteligentnej Europy przez rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji i kluczowych technologii prorozwojowych, transformację przemysłową, współpracę sektorową w zakresie umiejętności i przedsiębiorczości, szkolenie naukowców, tworzenie sieci kontaktów i partnerstw między instytucjami szkolnictwa wyższego, placówkami kształcenia i szkolenia zawodowego, ośrodkami badawczymi i technologicznymi, **przychodniami i ośrodkami ochrony zdrowia** oraz przedsiębiorstwami i klastrami, wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz na rzecz gospodarki społecznej, **z uwzględnieniem przepisów i ram w zakresie gospodarki społecznej przyjętych w państwach członkowskich**;
 2. bardziej przyjaznej dla środowiska niskoemisyjnej Europy przez usprawnianie systemów kształcenia i szkolenia niezbędnych do dostosowania umiejętności i kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, **podnoszenie poziomu wiedzy ludności na temat zrównoważonego rozwoju i stylów życia**, poprawę umiejętności wszystkich, w tym siły roboczej, tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach związanych ze środowiskiem, klimatem i energią ~~oraz~~, **w gospodarce o obiegu zamkniętym i biogospodarce**;
- 2a. **Unii bliższej obywatelom dzięki środkom w zakresie ograniczania ubóstwa i w zakresie włączenia społecznego, z uwzględnieniem specyfiki regionów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w celu eliminowania nierówności społeczno-ekonomicznych w miastach i regionach**;
- 2b. **w ramach komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” EFS+ wspiera rozwój, monitorowanie wdrażania i ocenę unijnych instrumentów, polityk i odpowiednich przepisów, a także promuje kształtowanie polityki w oparciu o fakty, innowacje społeczne i postęp społeczny we współpracy z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz podmiotami publicznymi i prywatnymi (cel szczegółowy nr 1); wspiera dobrowolną mobilność geograficzną pracowników na uczciwych zasadach i zwiększa możliwości zatrudnienia (cel szczegółowy nr 2); wspiera zatrudnienie i włączenie społeczne poprzez zwiększenie dostępności mikrofinansowania i dostępu do niego dla mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw gospodarki społecznej, w szczególności dla osób w trudnej sytuacji (cel szczegółowy nr 3)**;
3. W ramach komponentu „Zdrowie” EFS+ ~~wspiera promowanie~~ **przyczynia się do wysokiego poziomu ochrony zdrowia i profilaktykę zdrowotną, ludzkiego i profilaktyki zdrowotnej, w tym przez promowanie aktywności fizycznej i edukacji zdrowotnej**, przyczynia się do efektywności, dostępności i odporności systemów ochrony zdrowia, zwiększa bezpieczeństwo opieki zdrowotnej, ogranicza nierówności pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej, **zwiększa oczekiwaną długość życia w chwili urodzenia**, chroni obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowia, **sprzyja profilaktyce zdrowotnej i wczesnej diagnostyce oraz promocji zdrowia przez całe życie, a także wzmacnia i wspiera** prawodawstwo UE w dziedzinie zdrowia, **w tym w dziedzinie zdrowia środowiskowego, oraz promuje zasadę „zdrowie we wszystkich politykach Unii”**. **Polityka zdrowotna Unii kieruje się celami zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić realizację przez Unię i państwa członkowskie celu zrównoważonego rozwoju nr 3 „Zapewnienie zdrowego życia wszystkim ludziom w każdym wieku oraz promowanie dobrobytu”**. [Popr. 89]

Artykuł 5

Budżet

1. Całkowita pula środków finansowych na EFS+ na lata 2021–2027 wynosi ~~101 174 000 000~~ **106 781 000 000** EUR w cenach z 2018 r. (**120 457 000 000** EUR w cenach bieżących).
2. Część puli środków finansowych na komponent EFS+ objęty zarządzaniem dzielonym w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wynosi ~~100 000 000 000~~ EUR w cenach bieżących lub ~~88 646 194 590~~ EUR w cenach **105 686 000 000** EUR w cenach z 2018 r. (**119 222 000 000** EUR w cenach bieżących), z czego kwota 200 000 000 EUR w cenach bieżących lub 175 000 000 EUR w cenach z 2018 r. jest przydzielona na współpracę transnarodową na rzecz innowacyjnych rozwiązań, o której mowa w art. 23 pkt. (i), **kwota 5 900 000 000 EUR jest przydzielona na środki objęte europejską gwarancją dla dzieci, o której mowa w art. 10a**, zaś kwota 400 000 000 EUR w cenach bieżących lub 376 928 934 EUR w cenach z 2018 r. jest przeznaczona jako dodatkowe finansowanie na rzecz regionów najbardziej oddalonych, wymienionych w art. 349 TFUE, oraz regionów na poziomie NUTS 2 spełniających kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r.
3. Pula środków finansowych na komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i komponent „Zdrowie” na lata 2021–2027 wynosi ~~1 174 000 000~~ **1 095 000 000** EUR w cenach z 2018 r. (**1 234 000 000** EUR w cenach bieżących).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

4. Orientacyjny podział kwoty, o której mowa w ust. 3, jest następujący:
- a) **675 000 000 EUR w cenach z 2018 r.** (761 000 000 EUR w cenach bieżących) na wdrażanie komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”;
 - b) **420 000 000 EUR w cenach z 2018 r.** (473 000 000 EUR w cenach bieżących, lub 0,36 % WRF na lata 2021–2027) na wdrażanie komponentu „Zdrowie”.
5. Kwoty, o których mowa w ust. 3 i 4, mogą być również wykorzystane na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programów, np. działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrolę, audyt i ocenę, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw. [Popr. 90]

Artykuł 6

Równość mężczyzn i kobiet **Równouprawnienie płci** i równość szans oraz niedyskryminacja

1. Wszystkie programy realizowane w ramach komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, jak również operacje wspierane z komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” zapewniają równość mężczyzn i kobiet **zapewniają równouprawnienie płci** na wszystkich etapach przygotowania, realizacji, monitorowania i oceny. Wspierają także **konkretne działania mające na celu zwiększenie udziału kobiet w życiu zawodowym i ich rozwój zawodowy oraz godzenie życia zawodowego i osobistego, promują** równe szanse dla wszystkich, bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność **lub stan zdrowia**, wiek lub orientację seksualną, **w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnością, również w zakresie ICT**, na wszystkich etapach przygotowania, realizacji, monitorowania i oceny, **przyczyniając się tym samym do włączenia społecznego i zmniejszania nierówności**.
2. Państwa członkowskie i Komisja wspierają również konkretne ukierunkowane działania promujące zasady, o których mowa w ust. 1, w ramach wszystkich celów EFS+, w tym celu dotyczącego przejścia od opieki rezydencjalnej lub instytucjonalnej do opieki opartej na rodzinie i społeczności **oraz poprawy powszechnej dostępności dla osób z niepełnosprawnością**. [Popr. 91]

Część II – Wdrażanie w ramach komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Rozdział I

Wspólne przepisy dotyczące programowania

Artykuł 7

Spójność i koncentracja tematyczna

1. Państwa członkowskie koncentrują zasoby EFS+ objęte zarządzaniem dzielonym na interwencjach, które dotyczą wyzwań wskazanych w ich krajowych programach reform, europejskim semestrze i odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów przyjętych zgodnie z art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE, oraz uwzględniają zasady i prawa określone w Europejskim filarze praw socjalnych, **tablicę wskaźników społecznych w ramach europejskiego semestru oraz specyfikę regionalną, przyczyniając się tym samym do osiągnięcia celów Unii określonych w art. 174 TFUE, dotyczących wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i będących w pełnej zgodności z porozumieniem paryskim i celami zrównoważonego rozwoju ONZ**.

Państwa członkowskie, a w stosownych przypadkach Komisja, zwiększają efekt synergii oraz zapewniają koordynację i spójność EFS+ z innymi unijnymi funduszami, programami i instrumentami, takimi jak **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG), Europejski Fundusz Morski i Rybacki, InvestEU, program „Kreatywna Europa”, instrument „Prawa i Wartości”, Erasmus, Fundusz Azylu i Migracji, unijne ramy dotyczące krajowych strategii integracji Romów po 2020 r.** oraz program wspierania reform, w tym Narzędzie Realizacji Reform i Instrument Wsparcia Technicznego, zarówno na etapie planowania, jak i podczas wdrażania, oraz komplementarność wobec tych funduszy, programów i instrumentów. Państwa członkowskie, a w stosownych przypadkach Komisja, optymalizują mechanizmy koordynacji, aby uniknąć powielania działań, oraz zapewniają ścisłą współpracę między **instytucjami zarządzającymi** odpowiedzialnymi za wdrażanie, aby realizować **zintegrowane podejścia**, spójne i usprawnione działania wspierające.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. Państwa członkowskie przydzielają odpowiednią kwotę swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na działania związane z wyzwaniem wskazanym we właściwych zaleceniach dla poszczególnych krajów przyjętych zgodnie z art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE oraz w europejskim semestrze, a wchodzące w zakres EFS+ określony w art. 4 niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa członkowskie przydzielają co najmniej ~~25~~27 % swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na cele szczegółowe polityki włączenia społecznego, określone w art. 4 ust. 1 ppkt (vii)–(xi), w tym na wspieranie integracji społeczno-ekonomicznej obywateli państw trzecich.

3a. W ramach celów szczegółowych w obszarze polityki w zakresie włączenia społecznego określonych w art. 4 ust. 1 ppkt (vii)–(x) państwa członkowskie przydzielają co najmniej 5 % swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na ukierunkowane działania mające na celu wdrożenie europejskiej gwarancji dla dzieci, aby zapewnić dzieciom równy dostęp do bezpłatnej opieki zdrowotnej, bezpłatnej edukacji, bezpłatnej opieki nad nimi, godnych warunków mieszkaniowych i odpowiedniego odżywiania.

4. **In addition to the minimum allocation of at least 27 % of the EFS+ resources under shared management to the specific objectives set out in points (vii) to (x) of Article 4(1)**, Państwa członkowskie przydzielają co najmniej 2 % swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na cel szczegółowy dotyczący przeciwdziałania deprawacji materialnej, określony w art. 4 ust. 1 ppkt (xi).

~~W należycie uzasadnionych przypadkach środki przydzielone na cel szczegółowy określony w art. 4 ust. 1 ppkt (x) i przeznaczone dla osób najbardziej potrzebujących mogą zostać uwzględnione przy sprawdzaniu zgodności z wynoszącym co najmniej 2 % minimalnym przydziałem środków, określonym w niniejszym ustępie, akapit pierwszy.~~

5. Państwa członkowskie, w których odsetek ludzi młodych w wieku od 15 do 29 lat niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się przekracza średnią unijną w 2019 r. według danych Eurostatu, przydzielają co najmniej ~~10~~3 % swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na lata 2021–2025 na ukierunkowane działania i reformy strukturalne mające na celu wspieranie zatrudnienia ludzi młodych, przechodzenia od nauki do zatrudnienia, ścieżek powrotu do nauki lub szkolenia oraz kształcenia wyrównawczego, zwłaszcza w kontekście wdrażania gwarancji dla młodzieży.

Państwa członkowskie, w których odsetek młodzieży w wieku od 15 do 29 lat niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (NEET) przekracza w 2019 r. średnią unijną lub w których odsetek młodzieży NEET wynosi ponad 15 % na podstawie danych Eurostatu, przeznaczają co najmniej 15 % środków z EFS+ w ramach zarządzania dzielonego na lata 2021–2025 w okresie programowania na wyżej wymienione działania oraz na środki w zakresie reform strukturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tych regionów, które – wzięwszy pod uwagę różnice między nimi – są w większym stopniu dotknięte tym zjawiskiem.

Podczas programowania środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na lata 2026 i 2027 w połowie okresu programowania zgodnie z art. [14] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów] państwa członkowskie, w których odsetek ludzi młodych w wieku od 15 do 29 lat niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się przekracza średnią unijną w 2024 r. **lub w których odsetek młodzieży NEET wynosi ponad 15 %** według danych Eurostatu, przydzielają co najmniej 15 % swoich środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na lata 2026–2027 na wspomniane wyżej działania **lub środki w zakresie reform strukturalnych.**

Regiony najbardziej oddalone, które spełniają warunki określone w akapitach pierwszym i drugim ~~drugim~~ i ~~trzecim~~, przydzielają co najmniej 15 % środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym w swoich programach na ukierunkowane działania określone w akapicie pierwszym. Ta alokacja środków jest uwzględniana podczas sprawdzania zgodności z minimalną wartością procentową na poziomie krajowym określoną w akapitach pierwszym i drugim. **Ta alokacja środków nie zastępuje finansowania niezbędnego dla infrastruktury i rozwoju regionów najbardziej oddalonych.**

Podczas realizacji wspomnianych działań państwa członkowskie priorytetowo traktują osoby młode bierne zawodowo i długotrwale bezrobotne oraz wprowadzają ukierunkowane środki dotarcia do tych młodych ludzi.

6. Ust. 2–5 nie mają zastosowania do dodatkowej alokacji środków o specjalnym przeznaczeniu, którą otrzymują regiony najbardziej oddalone i regiony na poziomie NUTS 2 spełniające kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

7. Ust. 1–5 nie mają zastosowania do pomocy technicznej. [Popr. 92]

Artykuł 7a

Poszanowanie praw podstawowych

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają poszanowanie praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych w procesie wykorzystywania funduszy.

Jakiegolwiek koszty poniesione w związku z działaniem niezgodnym z Kartą nie są kwalifikowalne zgodnie z art. 58 ust. 2 rozporządzenia xx/xx w sprawie wspólnych przepisów i rozporządzenia delegowanego (UE) nr 240/2014. [Popr. 93]

Artykuł 8

Partnerstwo

1. **Zgodnie z art. 6 [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów] i rozporządzeniem delegowanym (UE) nr 240/2014 każde państwo członkowskie zapewnia, ~~odpowiednie uczestnictwo~~ w partnerstwie z władzami lokalnymi i regionalnymi, znaczący udział partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organów ds. równości, krajowych instytucji praw człowieka i innych właściwych lub reprezentatywnych organizacji w programowaniu i realizacji polityk i inicjatyw w zakresie zatrudnienia, edukacji, niedyskryminacji i włączenia społecznego wspieranych z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym. Ten znaczący udział ma włączający charakter i jest dostępny dla osób z niepełnosprawnością.**

2. **Państwa członkowskie przydzielają ~~odpowiednią kwotę~~ co najmniej 2 % środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym w każdym programie na budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie unijnym i krajowym w postaci szkoleń, środków w zakresie tworzenia sieci kontaktów i ożywiania dialogu społecznego oraz na rzecz działań podejmowanych wspólnie przez partnerów społecznych. [Popr. 94]**

Artykuł 9

Przeciwdziałanie deprivacji materialnej

Środki, o których mowa w art. 7 ust. 4, dotyczące włączenia społecznego osób najbardziej potrzebujących i/lub deprivacji materialnej są programowane w ramach odrębnego priorytetu lub programu. Stopę współfinansowania dla tego priorytetu lub programu ustanawia się na poziomie co najmniej 85 %. [Popr. 95]

Artykuł 10

Wsparcie na zatrudnienie ludzi młodych

Wsparcie zgodnie z art. 7 ust. 5 jest programowane w ramach odrębnego priorytetu **lub programu** i przeznaczone na cel szczegółowy określony w art. 4 ust. 1 ppkt (i). [Popr. 96]

Artykuł 10a

Wsparcie dla europejskiej gwarancji dla dzieci

Wsparcie zgodnie z art. 7 ust. 3a jest programowane w ramach odrębnego priorytetu lub programu odzwierciedlającego zalecenie Komisji Europejskiej z 2013 r. w sprawie inwestowania w dzieci. Przeznacza się je na walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym dzieci w ramach celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 ppkt (vii)–(x). [Popr. 97]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 11

Wsparcie na realizację właściwych zaleceń dla poszczególnych krajów

Działania dotyczące wyzwań wskazanych we właściwych zaleceniach dla poszczególnych krajów i w europejskim semestrze, o których mowa w art. 7 ust. 2, są programowane w ramach ~~jednego lub większej liczby odrębnych priorytetów~~ dowolnego z celów szczegółowych, o których mowa w art. 4 ust. 1. Państwa członkowskie zapewniają komplementarność, spójność, koordynację i synergię z Europejskim filarem praw socjalnych.

Zapewnia się wystarczającą elastyczność na szczeblu instytucji zarządzających, aby określić priorytety i obszary dla inwestycji EFS+ zgodnie ze szczególnymi wyzwaniami lokalnymi lub regionalnymi. [Popr. 98]

Artykuł 11a

Zintegrowany rozwój terytorialny

1. Dopuszcza się udzielanie wsparcia z EFS+ na zintegrowany rozwój terytorialny w ramach programów objętych obydwojoma celami, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], zgodnie z tytułem III rozdział II tego rozporządzenia [nowe rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

2. Państwa członkowskie wdrażają zintegrowany rozwój terytorialny, przy wsparciu z EFS+, wyłącznie w postaci, o której mowa w art. [22] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]. [Popr. 99]

Artykuł 11b

Współpraca ponadnarodowa

1. Państwa członkowskie mogą wspierać działania w zakresie współpracy ponadnarodowej w ramach odrębnego priorytetu.

2. Działania w zakresie współpracy ponadnarodowej mogą być programowane w ramach dowolnych celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 ppkt (i)–(x).

3. Maksymalna stopa współfinansowania w przypadku tego priorytetu może być zwiększona do 95 % w stosunku do alokacji maksymalnie 5 % krajowego przydziału środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na te priorytety. [Popr. 100]

Rozdział II

Ogólne wsparcie z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Artykuł 12

Zakres

Rozdział ten ma zastosowanie do wsparcia z EFS+ na podstawie art. 4 ust. 1 ppkt (i)–(x), w przypadku gdy jest ono wdrażane według metody zarządzania dzielonego („wsparcie ogólne z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym”). Ponadto art. 13 ma również zastosowanie do wsparcia z EFS+ na podstawie art. 4 ust. 1 ppkt (xi). [Popr. 101]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 13

Innowacyjne działania ~~innowacyjne~~ społeczne

1. Państwa członkowskie wspierają działania w zakresie innowacji i/lub eksperymentów społecznych ~~lub umacniają~~, w tym zawierające komponent społeczno-kulturalny, stosując podejścia oddolne oparte na partnerstwach z udziałem organów publicznych, partnerów społecznych, przedsiębiorstw gospodarki społecznej, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego, takie jak lokalne grupy działania, które opracowują i wdrażają strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

1a. Państwa członkowskie określają w swoich programach operacyjnych albo na późniejszym etapie podczas realizacji obszary innowacji i eksperymentów społecznych, odpowiadające ich szczególnym potrzebom.

2. Państwa członkowskie mogą wspierać wdrażanie na większą skalę innowacyjnych podejść testowanych na niewielką skalę (innowacje i eksperymenty społeczne, w tym zawierające komponent społeczno-kulturalny) i opracowanych w ramach komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i innych unijnych programów.

3. Innowacyjne działania i podejścia mogą być programowane w ramach dowolnych celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 ~~ppkt (i)–(x)~~.

4. Każde państwo członkowskie powinno przeznaczyć co najmniej jeden priorytet do celów wdrożenia ust. 1 lub 2 lub obu z nich. Maksymalna stopa współfinansowania w przypadku tych priorytetów może być zwiększona do 95 % w stosunku do alokacji maksymalnie 5 % krajowego przydziału środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym ~~na te priorytety~~. [Popr. 102]

Artykuł 14

Kwalifikowalność

1. Oprócz kosztów, o których mowa w art. [58] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów], następujące koszty nie kwalifikują się do wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym:

a) zakup gruntu i nieruchomości oraz ~~zapewnienie~~ zakup infrastruktury, a także

b) zakup mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem przypadków, w których zakup taki jest **absolutnie** konieczny do osiągnięcia celu operacji lub wartość tych przedmiotów jest całkowicie zamortyzowana, lub ich zakup jest najbardziej opłacalną opcją.

2. Wkłady niepieniężne w formie dodatków bądź wynagrodzeń wypłacanych przez stronę trzecią uczestnikom danej operacji mogą się kwalifikować do wkładu w ramach wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że tego rodzaju wkłady niepieniężne są wnoszone zgodnie z przepisami krajowymi, w tym z zasadami rachunkowości, a ich wartość nie przekracza kosztów poniesionych przez stronę trzecią.

3. Dodatkowa alokacja środków o specjalnym przeznaczeniu, którą otrzymują regiony najbardziej oddalone i regiony na poziomie NUTS 2 spełniające kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r., jest wykorzystywana na wsparcie realizacji celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1.

4. Koszty bezpośrednie personelu kwalifikują się do wkładu w ramach wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, ~~pod warunkiem że ich poziom nie przekracza~~ **Jeżeli zastosowanie ma układ zbiorowy, określa się je zgodnie z układem. W przypadku gdy układ zbiorowy nie ma zastosowania, poziom tych kosztów nie może przekraczać 100 % zwykłego wynagrodzenia osób wykonujących dany zawód lub wynagrodzenia z tytułu konkretnej wiedzy specjalistycznej w danym państwie członkowskim lub regionie, jak wykazano w odpowiednim uzasadnieniu przedstawionym przez odpowiednią instytucję zarządzającą i/lub jak wynika z Eurostatu.** [Popr. 103]

Artykuł 15

Wskaźniki i sprawozdawczość

1. Programy, które korzystają ze wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, stosują wspólne wskaźniki produktu i rezultatu, określone w załączniku I lub załączniku IIa (w przypadku działań ukierunkowanych na włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących, o których mowa w art. 4 ust. 1 ppkt (x)) do niniejszego rozporządzenia, do celów monitorowania postępów w ich realizacji. Programy te mogą również stosować wskaźniki specyficzne dla programu i wskaźniki dotyczące poszczególnych działań.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. Wartości bazowe dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu wynoszą zero. W stosownych przypadkach, w zależności od charakteru wspieranych operacji, łączne i ujęte ilościowo cele pośrednie i wartości docelowe dla tych wskaźników mogą zostać określone w liczbach bezwzględnych. Zgłaszane wartości dla wskaźników produktu są wyrażane w liczbach bezwzględnych.

3. Wartości odniesienia dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu, dla których określono na 2024 r. łączny ujęty ilościowo cel pośredni, a na 2029 r. łączną, ujętą ilościowo wartość docelową, ustala się w oparciu o najnowsze dostępne dane lub inne odpowiednie źródła informacji. Wartości docelowe dla wspólnych wskaźników rezultatu są ustalane w liczbach bezwzględnych lub w procentach. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu i odpowiadające im wartości docelowe mogą być wyrażone w ujęciu ilościowym lub jakościowym. Zgłaszane wartości dla wspólnych wskaźników rezultatu są wyrażane w liczbach bezwzględnych.

4. Dane dotyczące wskaźników odnoszących się do uczestników są przekazywane dopiero wówczas, gdy dostępne są wszystkie dane wymagane na podstawie pkt. 1a załącznika I, dotyczące danego uczestnika.

4a. Dane, o których mowa w ust. 3, obejmują ocenę wpływu w aspekcie płci w celu monitorowania realizacji programów EFS+ w odniesieniu do równouprawnienia płci i podziału według płci.

5. W przypadku gdy dostępne są dane z rejestrów lub równoważnych źródeł, państwa członkowskie ~~umożliwiają~~ **mogą umożliwić** instytucjom zarządzającym i innym podmiotom, którym powierzono zadanie gromadzenia danych niezbędnych do monitorowania i oceny wdrażania wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, pozyskanie tych danych z rejestrów danych lub równoważnych źródeł, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) i e) rozporządzenia (UE) 2016/679.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu zmiany wskaźników określonych w załączniku I i **załączniku IIa**, w przypadku gdy jest to uznane za konieczne do zapewnienia skutecznej oceny postępów w realizacji programów. **[Popr. 104]**

Rozdział III

Wsparcie z EFS+ na zwalczanie deprywacji materialnej

Artykuł 16

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wsparcia z EFS+ na podstawie art. 4 ust. 1 ppkt (xi).

Artykuł 17

Zasady

1. Wsparcie z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej może być wykorzystane wyłącznie do celów wsparcia dystrybucji żywności i produktów zgodnych z przepisami Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.

2. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących. Kryteria wyboru produktów żywnościowych, a w stosownych przypadkach innych produktów, uwzględniają również aspekty klimatyczne i środowiskowe, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności i **korzystania z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych**. W stosownych przypadkach wyboru rodzaju produktów żywnościowych do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich roli w równoważeniu diety osób najbardziej potrzebujących.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Żywność lub podstawowa pomoc materialna mogą być dostarczane osobom najbardziej potrzebującym bezpośrednio lub pośrednio za pomocą bonów lub kart elektronicznych, pod warunkiem że te bony lub karty mogą zostać wymienione tylko na żywność lub podstawową pomoc materialną określone w art. 2 ust. 3 **oraz że nie zastępują one żadnych istniejących świadczeń społecznych.**

Żywność zapewniana osobom najbardziej potrzebującym może być pozyskana w wyniku użytkowania, przetwarzania lub sprzedaży produktów zbywanych zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013⁽²⁵⁾, pod warunkiem że jest to opcja najkorzystniejsza pod względem ekonomicznym i że jej zastosowanie nie opóźni dostarczenia produktów żywnościowych osobom najbardziej potrzebującym.

Każda kwota pochodząca z takiej transakcji jest wykorzystywana na rzecz osób najbardziej potrzebujących, w uzupełnieniu do kwot już dostępnych w ramach programu.

3. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, by pomoc w ramach wsparcia z EFS+ na przeciwdziałanie deprivacji materialnej świadczona była w poszanowaniu godności osób najbardziej potrzebujących i w sposób zapobiegający ich stygmatyzacji.

4. Zapewnianie żywności lub pomocy materialnej ~~może być uzupełnione o~~ **uzupełniają** działania polegające na kierowaniu osób do właściwych służb oraz o inne środki towarzyszące mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących. **[Popr. 105]**

Artykuł 18

Treść priorytetu

Priorytet dotyczący wsparcia na podstawie art. 4 ust. 1 ppkt (xi) określa:

- a) rodzaj wsparcia;
- b) najważniejsze grupy, do których kierowane jest wsparcie;
- c) opis krajowych lub regionalnych systemów wsparcia.

W przypadku programów, które ograniczają się do tego rodzaju wsparcia i powiązanej z nim pomocy technicznej, priorytet obejmuje także kryteria wyboru operacji.

Artykuł 19

Kwalifikowalność **operacji**

1. Żywność lub podstawowa pomoc materialna dla osób najbardziej potrzebujących może być zakupiona przez beneficjenta lub w jego imieniu bądź udostępniona beneficjentowi bezpłatnie.
2. Żywność lub podstawowa pomoc materialna jest rozprowadzana bezpłatnie wśród osób najbardziej potrzebujących.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 20

Kwalifikowalność wydatków

1. Koszty kwalifikowalne wsparcia z EFS+ na przeciwdziałanie deprivacji materialnej są następujące:
 - a) koszty zakupu żywności lub podstawowej pomocy materialnej, w tym koszty związane z transportem żywności lub podstawowej pomocy materialnej do beneficjentów, którzy rozprowadzają żywność lub podstawową pomoc materialną wśród odbiorców końcowych;
 - b) w przypadku gdy transport żywności lub podstawowej pomocy materialnej do beneficjentów, którzy rozprowadzają je wśród odbiorców końcowych nie jest objęta lit. a) – koszty ponoszone przez podmiot kupujący związane z transportem żywności lub podstawowej pomocy materialnej do magazynów lub do beneficjentów oraz koszty magazynowania w zryczałowanej wysokości 1 % kosztów, o których mowa w lit. a), lub – w należycie uzasadnionych przypadkach – koszty faktycznie poniesione i uregulowane;
 - c) koszty administracyjne, koszty transportu i magazynowania ponoszone przez beneficjentów zaangażowanych w rozprowadzanie żywności lub podstawowej pomocy materialnej wśród osób najbardziej potrzebujących, w zryczałowanej wysokości 5 % kosztów, o których mowa w lit. a), lub 5 % kosztów wartości produktów żywnościowych zbywanych zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
 - d) koszty gromadzenia, transportu, magazynowania i dystrybucji darów żywnościowych i bezpośrednio związane z działaniami podnoszącymi świadomość społeczną;
 - e) koszty środków towarzyszących podejmowanych przez beneficjentów lub w ich imieniu, zadeklarowane przez beneficjentów, którzy rozprowadzają żywność lub podstawową pomoc materialną wśród osób najbardziej potrzebujących, w zryczałowanej wysokości ~~5~~**5,5** % kosztów, o których mowa w lit. a).
2. Zmniejszenie kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1 lit. a), ze względu na nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów przez podmiot odpowiedzialny za zakup żywności lub podstawowej pomocy materialnej nie prowadzi do zmniejszenia kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1 lit. c) i e).
3. Następujące koszty nie stanowią kosztów kwalifikowalnych:
 - a) odsetki od zadłużenia;
 - b) ~~zapewnienie~~**zakup** infrastruktury;
 - c) koszty produktów używanych **o obniżonej jakości**. [Popr. 106]

Artykuł 21

Wskaźniki i sprawozdawczość

1. W przypadku priorytetów dotyczących deprivacji materialnej stosuje się wspólne wskaźniki produktu i rezultatu, określone w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, w celu monitorowania postępów w realizacji. W programach tych można również stosować wskaźniki specyficzne dla programu.
2. Należy ustalić wartości odniesienia dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu. **Wymogi sprawozdawcze są w miarę możliwości jak najprostsze.**
3. Do dnia 30 czerwca 2025 r. i do dnia 30 czerwca 2028 r. instytucje zarządzające zgłaszają Komisji wyniki ustrukturyzowanego **anonimowego** badania dotyczącego odbiorców końcowych, przeprowadzonego w poprzednim roku **i koncentrującego się również na ich warunkach życia oraz charakterze ich deprivacji materialnej**. Badanie to opiera się na modelu określonym przez Komisję w drodze aktu wykonawczego.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający model, który ma być stosowany do celów ustrukturyzowanego badania dotyczącego odbiorców końcowych, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2, w celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu zmiany wskaźników określonych w załączniku II, w przypadku gdy jest to uznane za konieczne do zapewnienia skutecznej oceny postępów w realizacji programów. [Popr. 107]

Artykuł 22

Audyt

Audyt operacji może objąć wszystkie etapy ich realizacji i wszystkie ogniwa łańcucha dystrybucji, z jedynym wyjątkiem kontroli odbiorców końcowych, chyba że w wyniku oceny ryzyka stwierdzi się szczególne ryzyko nieprawidłowości bądź nadużycia finansowego. **Audyt operacji obejmuje więcej kontroli na wczesnych etapach realizacji, aby w przypadku ryzyka oszustwa można było przekierować fundusze na inne projekty.** [Popr. 108]

Część III – Wdrażanie w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego

Rozdział I – Przepisy szczegółowe dotyczące komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”

Sekcja I: Przepisy ogólne

Artykuł 23

Cele operacyjne

Komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” ma następujące cele operacyjne:

- a) opracowywanie wysokiej jakości wiedzy analitycznej i porównawczej w celu zapewnienia, aby polityki dążące do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 4 były oparte na solidnych podstawach merytorycznych i odpowiadały potrzebom, wyzwaniom i sytuacji w państwach stowarzyszonych;
- b) ułatwianie skutecznych i sprzyjających włączeniu społecznemu: wymiany informacji, wzajemnego uczenia się i dialogu na temat polityki w dziedzinach, o których mowa w art. 4, aby pomóc państwom stowarzyszonym w stosowaniu odpowiednich środków z zakresu polityki;
- c) wspieranie eksperymentów społecznych w dziedzinach, o których mowa w art. 4, oraz zwiększanie zdolności zainteresowanych stron w zakresie **przygotowania, opracowania i wdrażania**, transferu lub zastosowania na większą skalę przetestowanych innowacji w obszarze polityki społecznej, **ze szczególnym naciskiem na wspieranie rozwoju lokalnych projektów realizowanych przez miasta, władze lokalne i regionalne, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i podmioty społeczno-gospodarcze w dziedzinie przyjmowania, włączenia społecznego oraz integracji obywateli państw trzecich;**
- d) **opracowanie i** zapewnianie specjalnych usług wsparcia na rzecz pracodawców i osób poszukujących pracy w celu rozwijania zintegrowanych europejskich rynków pracy, od przygotowania do rekrutacji po pomoc udzielaną po zatrudnieniu, aby zapełnić wolne miejsca pracy w określonych sektorach, zawodach, państwach lub regionach przygranicznych, bądź na rzecz konkretnych grup (np. osób ~~wymagających szczególnego traktowania~~ **niekorzystnej sytuacji**);
- da) **wspieranie partnerstw transgranicznych między publicznymi służbami zatrudnienia, społeczeństwem obywatelskim i partnerami społecznymi w celu promowania transgranicznego rynku pracy oraz transgranicznej mobilności na odpowiednich warunkach;**
- db) **wspieranie świadczenia usług EURES dotyczących rekrutacji i oferowania pracownikom trwałego zatrudnienia wysokiej jakości poprzez kontrolę ofert pracy i wniosków o zatrudnienie, w tym poprzez partnerstwa transgraniczne;**

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- dc) **ułatwianie dobrowolnej mobilności geograficznej pracowników, przy zapewnieniu odpowiednich warunków pracy, oraz zwiększenie możliwości zatrudnienia poprzez rozwój unijnych rynków pracy, charakteryzujących się wysoką jakością, wysokim stopniem integracji, otwartością i dostępnością dla wszystkich, przy jednoczesnym poszanowaniu praw pracowników w całej Unii;**
- e) wspieranie rozwoju ekosystemu rynkowego związanego z zapewnianiem mikrofinansowania ~~na rzecz~~, **a także jego dostępności i dostępu do niego dla mikroprzedsiębiorstw, przedsiębiorstw gospodarki społecznej i osób wymagających szczególnego traktowania**, znajdujących się w fazie rozruchu i rozwoju, w szczególności tych, które zatrudniają osoby **wymagające szczególnego traktowania w trudnej sytuacji i grupy defaworyzowane**;
- f) wspieranie tworzenia sieci kontaktów na poziomie Unii oraz dialogu z właściwymi zainteresowanymi stronami i między nimi w dziedzinach, o których mowa w art. 4, a także przyczynianie się do zwiększenia zdolności instytucjonalnych ~~tych zaangażowanych~~ zainteresowanych stron, w tym publicznych służb zatrudnienia, instytucji zabezpieczenia społecznego, **społeczeństwa obywatelskiego**, instytucji mikrofinansowania oraz instytucji zapewniających finansowanie ~~na rzecz~~ przedsiębiorstw **gospodarki społecznej społecznych** i gospodarki społecznej;
- g) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw ~~społecznych~~ **gospodarki społecznej** i powstania rynku inwestycji społecznych, a jednocześnie ułatwianie interakcji między sektorem publicznym i prywatnym oraz udziału fundacji i podmiotów charytatywnych w tym rynku;
- h) zapewnianie wytycznych dotyczących rozwoju infrastruktury społecznej (w tym mieszkań, **wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi, kształcenia i szkolenia, opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej) opieki nad osobami starszymi, wymogów w zakresie dostępności i przejścia od usług opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej, w tym wymogów w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością**) potrzebnej do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych;
- i) wspieranie współpracy transnarodowej, aby przyspieszyć transfer i ułatwić upowszechnianie innowacyjnych rozwiązań, zwłaszcza w dziedzinach **zwalczania ubóstwa**, zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego w całej Europie;
- j) wspieranie wdrażania właściwych międzynarodowych standardów społecznych i norm pracy w kontekście czerpania korzyści z globalizacji oraz zewnętrznego wymiaru polityki Unii w dziedzinach, o których mowa w art. 4. **[Popr. 109]**

Artykuł 23a

Koncentracja tematyczna i finansowanie

Część puli środków finansowych EFS+ na komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne”, o której mowa w art. 5 ust. 4 lit. a), przydziela się w całym okresie na cele szczegółowe określone w art. 4 ust. 2b zgodnie z następującymi orientacyjnymi wartościami procentowymi:

- a) **55 % na cel szczegółowy nr 1;**
- b) **18 % na cel szczegółowy nr 2;**
- c) **18 % na cel szczegółowy nr 3. [Popr. 110]**

Sekcja II – Kwalifikowalność

Artykuł 24

Działania kwalifikowalne

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów, o których mowa w art. 3 i 4.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. Z komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” mogą być wspierane następujące działania:
- a) Działania analityczne, w tym dotyczące państw trzecich, w szczególności:
- i) ankiety, badania, dane statystyczne, metodyki, klasyfikacje, mikrosymulacje, wskaźniki, wsparcie na rzecz obserwatoriów oraz benchmarki na poziomie europejskim;
 - ii) eksperymenty społeczne oceniające innowacje społeczne;
 - (iii) monitorowanie i ocena transpozycji i stosowania prawa Unii.
- b) Wdrażanie polityki, w szczególności:
- i) partnerstwa transgraniczne i usługi wsparcia w regionach transgranicznych;
 - ii) unijny program mobilności pracowników o zasięgu obejmującym całą UE, mający na celu obsadzanie wolnych miejsc pracy w przypadkach stwierdzonych niedoborów na rynku pracy;
 - (iii) wsparcie na rzecz mikrofinansowania i przedsiębiorstw **społecznych gospodarki społecznej**., w tym przez działania łączone, takie jak asymetryczny podział ryzyka lub ograniczanie kosztów transakcji, a także wsparcie na rzecz tworzenia infrastruktury społecznej i rozwijania umiejętności;
 - iv) wsparcie na rzecz współpracy i partnerstw transnarodowych celem transferu i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań.
- c) Budowanie zdolności, w szczególności:
- (i) sieci na poziomie Unii w dziedzinach, o których mowa w art. 4 ust. 1;
 - (ii) krajowych punktów kontaktowych zapewniających wytyczne, informacje i pomoc związane z wdrażaniem komponentu;
 - (iii) administracji państw uczestniczących, instytucji zabezpieczenia społecznego i służb zatrudnienia odpowiedzialnych za promocję mobilności pracowników, instytucji mikrofinansowania oraz instytucji zapewniających finansowanie przedsiębiorstwom **społecznym gospodarki społecznej** lub innym podmiotom w zakresie inwestycji społecznych, a także tworzenie sieci kontaktów;
 - iv) **partnerów społecznych i** zainteresowanych stron do celów współpracy transnarodowej.
- d) Działania w zakresie komunikacji i upowszechniania informacji, w szczególności:
- i) wzajemne uczenie się w drodze wymiany dobrych praktyk, innowacyjnych podejść, wyników działań analitycznych, wzajemnych ocen i analiz porównawczych;
 - ii) przewodniki, raporty, materiały informacyjne i przekazy medialne dotyczące inicjatyw związanych z dziedzinami, o których mowa w art. 4 ust. 1;
 - (iii) systemy informacyjne upowszechniające podstawy merytoryczne w dziedzinach, o których mowa w art. 4 ust. 1;
 - iv) ~~organizowanie wydarzeń, konferencji i seminariów w ramach prezydencji Rady~~ **pomoc techniczna i administracyjna przy realizacji programu prac, np. w działaniach przygotowawczych, monitorowaniu, kontroli, audycie i ocenie, w tym w zakresie systemów informatycznych.** [Popr. 111]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 25

Kwalifikujące się podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. [197] rozporządzenia finansowego do podmiotów zastosowanie mają następujące kryteria kwalifikowalności:
 - a) podmioty prawne mające siedzibę w jednym z następujących państw:
 - (i) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - (ii) kraj stowarzyszony;
 - (iii) państwo trzecie wymienione w programie prac na warunkach określonych w ust. 2 i 3;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub ~~wszelkie~~ **stosowne** organizacje międzynarodowe. **[Popr. 112]**
2. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
3. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny co do zasady ponosić koszty swojego uczestnictwa.

Artykuł 25a

Zarządzanie

1. *Komisja konsultuje się z zainteresowanymi stronami w Unii, w szczególności z partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, na temat programów prac z zakresu zatrudnienia i innowacji społecznych, ich priorytetów, strategicznego ukierunkowania oraz ich wdrożenia.*
2. *Komisja nawiązuje niezbędne stosunki z Komitetem ds. Zatrudnienia, Komitetem Ochrony Socjalnej, Komitetem Doradczym ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy, grupą dyrektorów generalnych ds. stosunków pracy oraz Komitetem Doradczym ds. Swobodnego Przepływu Pracowników, aby zapewnić ich regularne i należyte informowanie o postępach w realizacji tych programów. Komisja informuje również inne komitety, które zajmują się strategiami politycznymi, instrumentami i działaniami o istotnym znaczeniu dla komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”. [Popr. 113]*

Rozdział II – Przepisy szczegółowe dotyczące komponentu „Zdrowie”

Sekcja I: Przepisy ogólne

Artykuł 26

Cele operacyjne

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów, o których mowa w art. 3 i 4.
2. Komponent „Zdrowie” ma następujące cele operacyjne:
 - a) **Wsparcie unijnej strategii zdrowia publicznego mającej na celu:**

(i) **wspieranie państw członkowskich w ich wysiłkach służących ochronie i poprawie zdrowia publicznego; oraz**

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- (ii) **wspieranie misji Unii w zakresie zdrowia zgodnie z art. 168 TFUE, który stanowi, że przy określaniu i urzeczywistnianiu wszystkich polityk i działań Unii zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego.** [Popr. 114]
- a) Poprawa gotowości, zarządzania i zdolności do reagowania w sytuacjach kryzysowych w Unii w celu ~~ochrony~~ **obywateli przez transgranicznymi zagrożeniami przeciwdziałania transgranicznym zagrożeniom** zdrowia: [Popr. 115]
- i) środki budowania zdolności w zakresie gotowości, zarządzania i reagowania w sytuacjach kryzysowych;
 - ii) reagowanie na transgraniczne zagrożenia zdrowia w sytuacjach kryzysowych;
 - (iii) wspieranie zaplecza laboratoryjnego;
 - iv) przeciwdziałanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.
- (iva) **odpowiednio opracowane interwencje z zakresu zdrowia publicznego służące ograniczeniu obciążenia infekcjami i możliwymi do uniknięcia chorobami zakaźnymi oraz ich wpływu;** [Popr. 116]
- (ivb) **wspieranie rozwoju umiejętności i narzędzi służących do skutecznego informowania o ryzyku;** [Popr. 117]]
- b) Wzmacnianie systemów ochrony zdrowia:
- i) inwestowanie w promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną, **w tym dzięki kompetencjom zdrowotnym i programom edukacyjnym, a także dzięki propagowaniu aktywności fizycznej;** [Popr. 118]
 - (ia) **inwestowanie we wczesną diagnostykę i badania przesiewowe;** [Popr. 119]
 - ii) wsparcie na rzecz transformacji cyfrowej w dziedzinie zdrowia i opieki **uwzględniającej potrzeby i obawy pacjentów i obywateli, w szczególności dzięki tworzeniu powiązań z programami wspierającymi umiejętność korzystania z mediów i umiejętności cyfrowe;** [Popr. 120]
 - (iia) **wspieranie cyfrowych usług publicznych w dziedzinach takich jak zdrowie;** [Popr. 121]
 - (iib) **poprawa bezpieczeństwa i jakości informacji zdrowotnych;** [Popr. 122]
 - iii) wsparcie na rzecz rozwijania zrównoważonego, **przejrzystego i dostępnego** unijnego systemu informacyjnego w dziedzinie zdrowia, **a jednocześnie zapewnienie ochrony danych prywatnych;** [Popr. 123]
 - iv) wspieranie państw członkowskich za pomocą transferu wiedzy ~~przydatnej~~ **i wsparcia wdrażania, przydatnych** w procesie reform krajowych na rzecz bardziej skutecznych, dostępnych i ~~odpornych~~, **odpornych, niedyskryminujących, włączających i sprawiedliwych** systemów ochrony zdrowia, **niwelujących nierówności społeczne**, oraz lepszej promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, w szczególności w odniesieniu do wyzwań wskazanych w procesie europejskiego semestru. **Obejmuje to również wspieranie wysokiej jakości rejestrów krajowych, które również dostarczają porównywalnych danych;** [Popr. 124]
 - v) rozwijanie i wdrażanie podejść odpowiadających na przyszłe wyzwania dla systemu ochrony zdrowia.
 - va) **wsparcie przechodzenia ku spersonalizowanej opiece, bliskości usług zdrowotnych i społecznych oraz zintegrowanej opiece środowiskowej, w szczególności promowanie modeli organizacyjnych bazujących na międzybranżowej pracy zespołowej oraz tworzeniu sieci kontaktów między zainteresowanymi stronami;** [Popr. 125]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- vb) *zapewnienie zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron w powyższe działania, odpowiednio na poziomie unijnym i/lub krajowym; [Popr. 126]*
- vc) *opracowanie i wdrażanie narzędzi i strategii mających na celu zapobieganie nierównościami w dziedzinie zdrowia i ich eliminowanie, promowanie włączenia społecznego, upodmiotowienia obywateli i udziału społeczności; [Popr. 127]*
- c) Wspieranie unijnego prawodawstwa w dziedzinie zdrowia:
 - i) wspieranie wdrażania prawodawstwa dotyczącego produktów leczniczych i *ich dostępności w całej Unii oraz wyrobów medycznych; [Popr. 128]*
 - ii) wspieranie wdrażania prawodawstwa Unii dotyczącego oceny technologii medycznych ⁽²⁶⁾;
 - (iii) monitorowanie i wspieranie państw członkowskich podczas wdrażania prawodawstwa w dziedzinie substancji pochodzenia ludzkiego;
 - iv) wspieranie wdrażania prawodawstwa dotyczącego tytoniu;
 - v) wspieranie wdrażania prawodawstwa Unii w dziedzinie transgranicznej opieki zdrowotnej;
 - vi) ~~wspieranie działających przy Komisji, Komitetu Naukowego ds. Bezpieczeństwa Konsumentów oraz Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń~~ *rozwoju zasady „zdrowie we wszystkich politykach” oraz ustanowienie procesów umożliwiających analizę skutków zdrowotnych i ich uwzględnianie we wszystkich obszarach polityki; [Popr. 129]*
- ca) *wspieranie monitorowania, wdrażania i wzmocnienia innych przepisów i polityk Unii mających wpływ na zdrowie, aby przyczynić się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego, w tym dotyczących między innymi:*
 - (i) *zanieczyszczenia powietrza;*
 - (ii) *substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i innych substancji chemicznych o szkodliwych właściwościach;*
 - (iii) *pozostałości pestycydów w żywności, wodzie i powietrzu;*
 - (iv) *żywności i etykietowania żywności, w tym w zakresie tłuszczów trans, alkoholu, dodatków do żywności i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. [Popr. 130]*
- d) Wsparcie zintegrowanych działań (np. europejskie sieci referencyjne, ocena technologii medycznych, wdrażanie najlepszych praktyk w zakresie promocji zdrowia, zapobiegania chorobom i zarządzania nimi):
 - i) kontynuacja wsparcia na rzecz europejskich sieci referencyjnych;
 - ii) wsparcie na rzecz rozwijania współpracy i **budowy zdolności** w zakresie oceny technologii medycznych celem przygotowania nowych zharmonizowanych przepisów; **[Popr. 131]**
 - (iii) wspieranie wdrażania najlepszych praktyk w zakresie innowacji w zdrowiu publicznym.
 - (iiia) *wspieranie wdrażania programów i najlepszych praktyk dotyczących edukacji w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz kampanii skierowanych do młodzieży; [Popr. 132]*

⁽²⁶⁾ COM(2018)0051.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

(iib) *wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie Unii zajmujących się zdrowiem i pokrewnymi kwestiami*; [Popr. 133]

(iic) *wspieranie utworzenia Rady Sterującej ds. Zdrowia w celu realizacji działań w ramach komponentu „Zdrowie”*. [Popr. 134]

Sekcja II

Kwalifikowalność

Artykuł 27

Działania kwalifikowalne

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania **w dziedzinie zdrowia** służące realizacji celów, o których mowa w art. 3, 4 i 26. [Popr. 135]

2. Z komponentu „Zdrowie” mogą być wspierane następujące działania:

a) Działania analityczne, w szczególności:

i) ankiety, badania, gromadzenie danych, metodyki, klasyfikacje, mikrosymulacje, wskaźniki oraz analizy porównawcze;

(ia) *działania mające na celu monitorowanie skumulowanego oddziaływania na zdrowie czynników ryzyka środowiskowego, w tym związanych z zanieczyszczeniami w żywności, wodzie, powietrzu i innych źródłach*; [Popr. 136]

(ib) *działania monitorujące wpływ przepisów unijnych na zdrowie, takich jak nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii itp.*; [Popr. 137]

ii) monitorowanie oraz ocena transpozycji i stosowania prawa Unii.

Wyniki zakończonych działań analitycznych podaje się do wiadomości publicznej. [Popr. 138]

b) Wdrażanie polityki, w szczególności:

i) współpraca i partnerstwa transgraniczne, w tym w regionach transgranicznych **oraz w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza i innego zanieczyszczenia środowiska o charakterze transgranicznym**; [Popr. 139]

ii) wsparcie na rzecz współpracy i partnerstw transnarodowych celem transferu i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań;

(iii) ćwiczenia gotowości w sytuacjach kryzysowych dotyczących zdrowia.

c) Budowanie zdolności, w szczególności:

i) za pomocą **wymiany**, transferu, dostosowania i zastosowania najlepszych praktyk o ugruntowanej unijnej wartości dodanej wśród państw członkowskich; [Popr. 140]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- ii) sieci na poziomie UE w dziedzinach, o których mowa w art. 26, **w sposób ciągły i trwały, zapewniając obecność aktywnego społeczeństwa obywatelskiego na poziomie Unii; [Popr. 141]**
 - (iii) przez wsparcie na rzecz wprowadzenia, użytkowania i konserwacji infrastruktury IT służącej do wymiany danych;
 - iv) **regionalnych i krajowych punktów kontaktowych oraz punktów kontaktowych na szczeblu niższym niż krajowy** zapewniających wytyczne, informacje i pomoc związane z wdrażaniem programu; **[Popr. 142]**
 - v) zainteresowanych stron do celów współpracy transnarodowej;
 - vi) przez pomoc na rzecz współpracy z państwami trzecimi;
 - (vii) przez zakup towarów i usług w przypadku kryzysu zdrowotnego.
- d) Działania w zakresie komunikacji i upowszechniania informacji, w szczególności:
- i) wzajemne uczenie się w drodze wymiany dobrych praktyk, innowacyjnych podejść, wyników działań analitycznych, wzajemnych ocen i analiz porównawczych;
 - ii) przewodniki, sprawozdania, materiały informacyjne i przekazy medialne dotyczące inicjatyw związanych z dziedzinami, o których mowa w art. 26;
 - (iii) systemy informacyjne upowszechniające podstawy merytoryczne w dziedzinach, o których mowa w art. 26;
 - iv) wydarzenia w ramach prezydencji Rady i związane z nimi działania przygotowawcze, konferencje i seminaria.
3. Działania, o których mowa w ustępie drugim, spełniają kryteria kwalifikowalności tylko wówczas, gdy sprzyjają korzyściom skali, poprawie gotowości na sytuacje kryzysowe, wprowadzaniu wskazanych najlepszych praktyk o wysokiej wartości dodanej lub mają na celu zapewnienie w stosownych przypadkach wdrożenia, egzekwowania, oceny i przeglądu przepisów Unii w dziedzinach, o których mowa w art. 26 ust. 3.

Artykuł 28

Kwalifikujące się podmioty i koszty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego do podmiotów zastosowanie mają następujące kryteria kwalifikowalności:
- a) podmioty prawne mające siedzibę w jednym z następujących państw:
 - i) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - ii) kraj stowarzyszony;
 - (iii) państwo trzecie wymienione w programie prac na warunkach określonych w ust. 3 i 4;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe.
2. Osoby fizyczne nie spełniają kryteriów kwalifikowalności.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

3. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
4. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny co do zasady ponosić koszty swojego uczestnictwa.
5. W wyjątkowych przypadkach, w sytuacji kryzysowej spowodowanej poważnym transgranicznym zagrożeniem zdrowia, zgodnie z definicją w decyzji nr 1082/2013/UE⁽²⁷⁾, koszty poniesione w państwach niestowarzyszonych mogą być uznane wyjątkowo za kwalifikowalne, jeżeli są należyście uzasadnione potrzebą przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się ryzyka w celu ochrony zdrowia obywateli UE.

Artykuł 29

Zarządzanie

Komisja konsultuje się z organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za zdrowie na forum Grupy Sterującej ds. Promocji Zdrowia, Profilaktyki Chorób i Zarządzania Chorobami Niezakaźnymi lub innych właściwych grup ekspertów Komisji bądź podobnymi podmiotami, **np. stowarzyszeniami zawodowymi w służbie zdrowia, w sprawie rocznych planów prac komponentu „Zdrowie” oraz jego priorytetów, kierunków strategicznych i wdrażania, a także w sprawie perspektywy zdrowotnej innych polityk i mechanizmów wsparcia, aby zwiększyć ich ogólną koordynację i wartość dodaną. *Silne przywództwo polityczne i odpowiednia struktura zarządzania na potrzeby zdrowia zapewnią ochronę i promocję zdrowia we wszystkich zakresach odpowiedzialności Komisji, zgodnie z art. 168 ust. 1 TFUE. [Popr. 143]***

Artykuł 29a

Rada Sterująca ds. Zdrowia

1. **Komisja powołuje Radę Sterującą ds. Zdrowia („Radę Sterującą”) w celu realizacji działań w ramach komponentu „Zdrowie”.**
2. **Rada Sterująca koncentruje się na tworzeniu synergii między komponentem „Zdrowie” a innymi programami obejmującymi aspekt zdrowia, w drodze współpracy i koordynacji, propagowania zaangażowania pacjentów i społeczeństwa oraz zapewniania doradztwa naukowego i wydawania zaleceń. Działania te zapewniają ukierunkowane na wartość działania w dziedzinie zdrowia, stabilność, lepsze rozwiązania w dziedzinie zdrowia oraz zwiększają dostęp i zmniejszają nierówności w zakresie zdrowia.**
3. **Rada Sterująca zapewnia kompleksową strategię i kierownictwo przy opracowywaniu planów prac w ramach komponentu „Zdrowie”.**
4. **Rada Sterująca jest niezależną grupą zainteresowanych stron, składającą się z podmiotów z odpowiednich sektorów w dziedzinie zdrowia publicznego, dobrostanu i ochrony socjalnej, z udziałem przedstawicieli regionów i lokalnych organów ds. ochrony zdrowia, przedstawicieli pacjentów oraz obywateli.**
5. **Rada Sterująca składa się z 15 do 20 wysokich rangą osób reprezentujących różne dyscypliny i rodzaje działalności, o których mowa w ust. 4. Członkowie Rady Sterującej są mianowani przez Komisję na podstawie otwartego zaproszenia do zgłaszania kandydatur lub wyrażenia zainteresowania, lub obu tych rodzajów zgłoszenia.**
6. **Przewodniczącą Rady Sterującej ds. Zdrowia mianuje Komisja spośród członków Rady.**

⁽²⁷⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylająca decyzję nr 2119/98/WE, (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

7. Rada Sterująca ds. Zdrowia:

- (a) *na wniosek Komisji wnosi wkład w roczne plany prac dotyczące komponentu „Zdrowie”;*
- (b) *opracowuje plan działania w zakresie kierowania koordynacją i współpracą między komponentem „Zdrowie” a innymi programami, które obejmują aspekt zdrowia.*

Plan działania przyczynia się do zapewnienia widoczności i koordynacji wszystkich istniejących mechanizmów finansowych mających znaczenie dla zdrowia oraz pomaga w kierowaniu koordynacją i współpracą. [Popr. 144]

Artykuł 29b

Współpraca międzynarodowa

W celu realizacji komponentu „Zdrowie” Komisja rozwija współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych i jej wyspecjalizowane agencje, w szczególności Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), a także z Radą Europy i Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), aby zmaksymalizować skuteczność i efektywność działań na poziomie unijnym i międzynarodowym. [Popr. 145]

Rozdział III

Wspólne przepisy mające zastosowanie do komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz „Zdrowie”

Artykuł 30

Udział państw trzecich stowarzyszonych w komponentach „Zatrudnienie i innowacje społeczne” oraz „Zdrowie”

1. Udział w komponentach „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” jest otwarty dla następujących państw stowarzyszonych:
 - a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
 - b) kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami ich udziału w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi krajami i kandydatami;
 - c) państwa trzecie, zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu szczegółowym obejmującym uczestnictwo w tym komponentcie, o ile takie porozumienie:
 - i) zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego uczestniczącego w programach unijnych a osiąganymi przez nie korzyściami;
 - ii) określa warunki uczestnictwa w tych programach, w tym obliczenie wkładów finansowych do poszczególnych programów lub komponentów programów i ich kosztów administracyjnych. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [nowego rozporządzenia finansowego];
 - iii) nie przyznaje państwu trzeciemu mocy decyzyjnej w odniesieniu do komponentu;
 - iv) gwarantuje Unii prawo do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony swoich interesów finansowych.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. Dodatkowo w komponencie „Zdrowie” mogą też uczestniczyć kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych krajów w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi krajami;

Artykuł 31

Formy finansowania unijnego i metody wdrażania

1. Komponenty „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie określonej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w formie dotacji, nagród, zamówień, **wkładów** i dobrowolnych płatności na rzecz międzynarodowych organizacji, których Unia jest członkiem lub w pracach których uczestniczy. **[Popr. 146]**

2. Komponenty „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” są wdrażane według metody zarządzania bezpośredniego przewidzianej rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego za pośrednictwem organów, o których mowa w art. [61 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia finansowego.

Przy przyznawaniu dotacji komisja oceniająca, o której mowa w art. 150 rozporządzenia finansowego, może się składać z ekspertów zewnętrznych.

3. Działania łączone w ramach komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” realizowane są zgodnie z [rozporządzeniem InvestEU] i tytułem X rozporządzenia finansowego.

4. W ramach komponentu „Zdrowie” dotacje bezpośrednie mogą być przyznawane bez zaproszenia do składania wniosków, aby finansować działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej współfinansowane przez właściwe organy, które są odpowiedzialne za dziedzinę zdrowia w państwach członkowskich lub w państwach trzecich stowarzyszonych z programem, bądź przez podmioty sektora publicznego i podmioty pozarządowe działające indywidualnie lub jako sieć, upoważnione przez te właściwe organy.

5. W ramach komponentu „Zdrowie” dotacje bezpośrednie mogą być przyznawane bez zaproszenia do składania wniosków europejskim sieciom referencyjnym, które są zatwierdzone przez Radę państw członkowskich europejskich sieci referencyjnych przy zastosowaniu procedury określonej w decyzji wykonawczej Komisji 2014/287/UE w sprawie kryteriów tworzenia i oceny europejskich sieci referencyjnych i ich członków oraz ułatwienia wymiany informacji i wiedzy specjalistycznej w odniesieniu do tworzenia i oceny takich sieci.

Artykuł 32

Program prac i koordynacja

~~Komponenty~~ **Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 38 w celu uzupełnienia komponentu** „Zatrudnienie i innowacje społeczne” **ioraz komponentu** „Zdrowie” ~~są wdrażane na podstawie~~ **przez ustanowienie** programów prac, o których mowa w art. [108] rozporządzenia finansowego. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone. **[Popr. 147]**

Komisja zwiększa efekt synergii i zapewnia efektywną koordynację między komponentem „Zdrowie” EFS+ a programem wspierania reform, w tym Narzędziem Realizacji Reform i Instrumentem Wsparcia Technicznego.

Artykuł 33

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Należy ustalić wskaźniki dotyczące monitorowania wdrażania komponentów i postępów w osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 4 oraz celów operacyjnych określonych w art. 23 i 26.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

2. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania wdrażania komponentów programu i ich wyników. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz w stosownych przypadkach na państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38 w celu uzupełnienia lub zmiany wskaźników określonych w ~~załączniku~~ **załącznikach IIb i III**, w przypadku gdy jest to uznane za konieczne do zapewnienia skutecznej oceny postępów w realizacji komponentów.

3a. Do celów regularnego monitorowania komponentów oraz wprowadzania wszelkich koniecznych dostosowań ich priorytetów w zakresie polityki i finansowania Komisja sporządza pierwsze sprawozdanie jakościowe i ilościowe z monitorowania obejmujące pierwszy rok, a następnie trzy sprawozdania obejmujące kolejne okresy dwóch lat i przedkłada te sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdania przedkłada się też do wglądu Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. Sprawozdania zawierają wyniki komponentów oraz zakres, w jakim stosowano zasadę równości kobiet i mężczyzn i zasadę uwzględniania w programie aspektu płci, oraz informację, w jaki sposób w ramach działań objętych tymi komponentami podjęto kwestie walki z dyskryminacją, w tym kwestie dostępności. Sprawozdania udostępnia się publicznie celem zwiększenia przejrzystości komponentów. [Popr. 148]

Artykuł 34

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na podstawie decyzji wydanej na mocy umowy międzynarodowej, państwo trzecie przyznaje właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne do kompleksowego wykonywania ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013..

Artykuł 35

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

2. Ocena śródkresowa komponentów programu może być przeprowadzona z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat ich wdrażania, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia ich wdrażania. **Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja dokona śródkresowej oceny komponentów w celu:**

a) zmierzenia w ujęciu jakościowym i ilościowym postępów w realizacji celów komponentu;

b) uwzględnienia środowiska społecznego w Unii i wszelkich istotnych zmian wprowadzonych na mocy prawa Unii;

c) ustalenia, czy zasoby komponentów zostały wykorzystane w sposób efektywny, oraz ocenięcia unijnej wartości dodanej.

Wyniki tej oceny śródkresowej przedstawia się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. [Popr. 149]

3. Po zakończeniu okresu wdrażania, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. 5, Komisja przeprowadza ocenę końcową komponentów.

4. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 36

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę uzyskania ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 37

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich wyników) przez dostarczanie spójnych i skutecznych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.

2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z komponentami „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” oraz ich działaniami i wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na komponenty „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 4, 23 i 26. **[Popr. 150]**

Część IV – Przepisy końcowe

Artykuł 38

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do ~~przyjęcia~~ **przyjmowania** aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do ~~przyjęcia~~ **przyjmowania** aktów delegowanych, o których mowa w art. 15 ust. 6, art. 21 ust. 5, **art. 32** i art. 33 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 15 ust. 6, art. 21 ust. 5, **art. 32** i art. 33 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna ~~od~~ następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w **późniejszym terminie** określonym w tej decyzji ~~późniejszym terminie~~. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym ~~w sprawie lepszego stanowienia prawa~~ z dnia 13 kwietnia 2016 r. **w sprawie lepszego stanowienia prawa**.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 15 ust. 6, art. 21 ust. 5, **art. 32** i art. 33 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady. **[Popr. 151]**

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 39

Procedura komitetowa dla komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

1. Komisję wspomaga komitet, o którym mowa w art. [109 ust. 1] [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów].
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 40

Komitet na mocy art. 163 TFUE

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 163 TFUE („Komitet EFS+”).
2. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela rządu, jednego przedstawiciela organizacji związkowych, jednego przedstawiciela organizacji pracodawców, **jednego przedstawiciela społeczeństwa obywatelskiego, jednego przedstawiciela organów ds. równości lub innych niezależnych instytucji ds. praw człowieka zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów]** i po jednym zastępcy wszystkich członków na okres do siedmiu lat. Pod nieobecność członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach.
3. W skład Komitetu EFS+ wchodzi po jednym przedstawicielu ze wszystkich organizacji reprezentujących organizacje pracodawców, **organizacje pracowników** i organizacje **społeczeństwa obywatelskiego** na szczeblu Unii.

3a. Komitet EFS+ może zapraszać przedstawicieli Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego.

3b. W Komitecie EFS+ zapewnia się równowagę płci oraz odpowiednią reprezentację mniejszości i innych grup zmarginalizowanych.

4. Komitet EFS+ jest konsultowany w sprawie planowanego wykorzystania pomocy technicznej w przypadku wsparcia z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym oraz w innych kwestiach istotnych dla EFS+, które mają wpływ na wdrażanie strategii na poziomie Unii.
5. Komitet EFS+ może wydawać opinie na temat:
 - a) kwestii związanych z wkładem EFS+ we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym zaleceń dla poszczególnych krajów i priorytetów związanych z europejskim semestrem (krajowe programy reform itp.);
 - b) kwestii dotyczących [przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów], istotnych dla EFS+;
 - c) kwestii związanych z EFS+ przekazanych Komitetowi przez Komisję, a innych niż te, o których mowa w ust. 4.

Opinie Komitetu EFS+ są przyjmowane bezwzględną większością oddanych ważnych głosów i przekazywane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów do celów informacyjnych. Komisja informuje Komitet EFS+ **na piśmie** o sposobie, w jaki uwzględniła jego opinie.

6. Komitet EFS+ może powoływać grupy robocze dla każdego komponentu EFS+. [Popr. 152]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

Artykuł 41

Przepisy przejściowe dla EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013⁽²⁸⁾ lub rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014⁽²⁹⁾, lub wszelkie akty prawne przyjęte na ich podstawie mają nadal zastosowanie do programów i operacji wspieranych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach okresu programowania 2014–2020.

Artykuł 42

Przepisy przejściowe dla komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i komponentu „Zdrowie”

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013⁽³⁰⁾ i rozporządzenie (UE) nr 282/2014 tracą moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
2. Pula środków finansowych przeznaczonych na komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i komponent „Zdrowie” może również obejmować wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między EFS+ a środkami przyjętymi w ramach poprzednich programów: programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych oraz Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 5 ust. 6 [pomoc techniczna i administracyjna], aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.
4. Środki powracające z instrumentów finansowych ustanowionych przez program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI 2014–2020) są inwestowane w instrumenty finansowe segmentu społecznego Funduszu InvestEU ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) xxx/xxx.

Artykuł 43

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470).

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz.U. L 72 z 12.3.2014, s. 1).

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”) i zmieniające decyzję nr 283/2010/UE ustanawiającą Europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 238).

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I⁽¹⁾

Wspólne wskaźniki dotyczące wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Wszystkie dane osobowe mają być przedstawione w podziale według płci (kobieta, mężczyzna, osoba niebinarna). Jeżeli określone rezultaty nie są ~~możliwe~~**dostępne**, dane odnoszące się do tych rezultatów nie muszą być gromadzone ani przekazywane. **Wrażliwe dane osobowe mogą być badane anonimowo.**

1) Wspólne wskaźniki produktu dotyczące operacji kierowanych do osób są następujące:

1a) Wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników

— Wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników są następujące:

- bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni*;
- długotrwale bezrobotni*;
- osoby biernie zawodowo*;
- osoby pracujące, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek*;
- **młodzież niekształcąca się ani nie szkoląca się (NEET);**
- ~~osoby~~ **dzieci w wieku** poniżej ~~30~~**18** lat*;
- **młodzież w wieku 18–29 lat***;
- osoby powyżej 54 lat*;
- osoby z wykształceniem średnim I stopnia lub niższym (ISCED 0–2)*;
- osoby z wykształceniem na poziomie ponadgimnazjalnym (ISCED 3) lub policealnym (ISCED 4)*;
- osoby z wykształceniem wyższym (ISCED 5–8)*.

Łączna liczba uczestników ma być obliczana automatycznie na podstawie wspólnych wskaźników produktu związanych ze statusem zatrudnienia.

1b) Pozostałe wspólne wskaźniki produktu

Jeżeli dane dotyczące tych wskaźników nie są gromadzone z rejestrów danych, wartości tych wskaźników mogą być ustalone przez beneficjenta na podstawie wiarygodnych szacunków. **Dane są zawsze przekazywane przez uczestników dobrowolnie.**

- **uczestnicy w wieku poniżej 18 lat***;
- uczestnicy z niepełnosprawnościami**;

⁽¹⁾ Dane przekazane w związku ze wskaźnikami oznaczonymi * są danymi osobowymi zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679. Dane przekazane w związku ze wskaźnikami oznaczonymi gwiazdką ** należą do szczególnej kategorii danych osobowych zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2016/679.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- obywatele państw trzecich*;
- uczestnicy obcego pochodzenia*;
- mniejszości (~~w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie~~ **inne niż społeczność romska**)**;
- **uczestnicy ze społeczności romskiej****;
- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym*;
- uczestnicy z obszarów wiejskich*;
- **uczestnicy z obszarów geograficznych o wysokich poziomach ubóstwa i wykluczenia społecznego***;
- **uczestnicy przechodzący z opieki instytucjonalnej na opiekę rodzinną i środowiskową****;

2) Wspólne wskaźniki produktu dotyczące podmiotów są następujące:

- liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym;
- liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym przedsiębiorstw spółdzielczych i przedsiębiorstw społecznych).

3) Wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego dotyczące uczestników są następujące:

- uczestnicy poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie*;
- uczestnicy biorący udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie*;
- uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie*;
- uczestnicy pracujący, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po zakończeniu udziału w programie*.

4) Wspólne wskaźniki rezultatu długoterminowego dotyczące uczestników są następujące:

- uczestnicy pracujący, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć **i dwanaście** miesięcy po zakończeniu udziału w programie*;
- uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć **i dwanaście** miesięcy po zakończeniu udziału w programie*;

Jako wymóg minimalny dane te mają być gromadzone na podstawie reprezentatywnej próby uczestników w ramach każdego celu szczegółowego. Należy zapewnić wiarygodność wewnętrzną próby tak, aby zebrane dane mogły być uogólnione na poziomie danego celu szczegółowego. [Popr. 153]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

Wspólne wskaźniki dotyczące wsparcia z EFS+ na zwalczanie deprivacji materialnej

1) Wskaźniki produktu

a) Łączna wartość pieniężna dostarczonej żywności i produktów.

(i) łączna wartość pomocy żywnościowej;

(ia) łączna wartość pieniężna żywności dla dzieci;

(ib) łączna wartość pieniężna żywności dla bezdomnych;

(ic) łączna wartość pieniężna żywności dla innych grup docelowych;

(ii) łączna wartość dostarczonych produktów

(iia) łączna wartość pieniężna produktów dla dzieci;

(iib) łączna wartość pieniężna produktów dla bezdomnych;

(iic) łączna wartość pieniężna produktów dla innych grup docelowych.

b) Łączna ilość udzielonej pomocy żywnościowej (w tonach)

Z czego ⁽¹⁾:

a) a) procentowy udział żywności, w przypadku której z programu pokryto jedynie koszty transportu, dystrybucji i magazynowania;

b) b) procentowy udział żywności współfinansowanej z EFS+ w łącznej ilości żywności dostarczonej beneficjentom.

2) Wspólne wskaźniki rezultatu ⁽²⁾

Liczba odbiorców końcowych otrzymujących pomoc żywnościową

— liczba dzieci w wieku poniżej 18 lat;

— liczba młodzieży w wieku 18–29 lat;

— liczba odbiorców końcowych w wieku powyżej 54 lat;

⁽¹⁾ Wartości tych wskaźników mogą być ustalone przez beneficjenta na podstawie wiarygodnych szacunków.
⁽²⁾ Ibidem.

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

- liczba odbiorców końcowych z niepełnosprawnościami;
- liczba obywateli państw trzecich;
- liczba odbiorców końcowych obcego pochodzenia i należących do mniejszości (~~w tym społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie~~**innych niż społeczność romska**);
- **uczestnicy ze społeczności romskiej**;
- liczba bezdomnych odbiorców końcowych lub odbiorców końcowych dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym.

Liczba odbiorców końcowych otrzymujących pomoc materialną

- liczba dzieci w wieku poniżej 18 lat;
- liczba młodzieży w wieku 18–29 lat;
- liczba odbiorców końcowych w wieku powyżej 54 lat;
- liczba odbiorców końcowych z niepełnosprawnościami;
- liczba obywateli państw trzecich;
- liczba odbiorców końcowych obcego pochodzenia i należących do mniejszości (~~w tym społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie~~**innych niż społeczność romska**);
- **uczestnicy ze społeczności romskiej**;
- liczba bezdomnych odbiorców końcowych lub odbiorców końcowych dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym.
[Popr. 154]

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IIa

Wspólne wskaźniki dotyczące wsparcia z EFS+ na promowanie włączenia społecznego osób najbardziej potrzebujących

Wskaźniki produktu

1) Łączna liczba osób otrzymujących pomoc związaną z włączeniem społecznym.

W tym:

- a) liczba dzieci w wieku do 15 lat;
 - b) liczba osób w wieku 65 lat lub starszych;
 - c) liczba kobiet;
 - d) liczba osób obcego pochodzenia i należących do mniejszości (innych niż społeczność romska);
 - e) uczestnicy ze społeczności romskiej;
 - f) liczba osób bezdomnych. [Popr. 155]
-

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IIb

Wskaźniki dla komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”

1. Poziom zadeklarowanych korzyści w postaci lepszego zrozumienia polityki i prawodawstwa Unii:
 - 1) Liczba czynności analitycznych
 - 2) Liczba działań związanych z wzajemnym uczeniem się, uświadamianiem i upowszechnianiem informacji
 - 3) Wspieranie głównych podmiotów
 2. Poziom aktywnej współpracy i partnerstwa między instytucjami rządowymi Unii, państw członkowskich i państw stowarzyszonych
 - 1) Liczba czynności analitycznych
 - 2) Liczba działań związanych z wzajemnym uczeniem się, uświadamianiem i upowszechnianiem informacji
 - 3) Wspieranie głównych podmiotów
 3. Deklarowane wykorzystanie innowacji z zakresu polityki społecznej w realizacji zaleceń społecznych dla poszczególnych krajów oraz wyniki eksperymentów polityki społecznej na potrzeby kształtowania polityki
 - 1) Liczba czynności analitycznych
 - 2) Liczba działań związanych z wzajemnym uczeniem się, uświadamianiem i upowszechnianiem informacji
 - 3) Wspieranie głównych podmiotów
 4. Liczba odwiedzin na platformie EURES
 5. Liczba miejsc pracy dla młodzieży stworzonych lub wspieranych w ramach działania przygotowawczego „Twoja pierwsza praca z EURES-em”, jak również w ramach ukierunkowanych programów mobilności
 6. Liczba indywidualnych kontaktów doradców EURES z osobami poszukującymi pracy, osobami zmieniającymi pracę i pracodawcami
 7. Liczba przedsiębiorstw założonych lub skonsolidowanych, które korzystały ze wsparcia unijnego
 8. Odsetek beneficjentów, którzy z pomocą mikrofinansowania unijnego utworzyli lub rozbudowali przedsiębiorstwo i którzy są bezrobotni lub należą do grup defaworyzowanych [Popr. 156]
-

Czwartek, 4 kwietnia 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III

Wskaźniki dla komponentu „Zdrowie”

Poziom zintegrowanych działań w dziedzinie zdrowia i poziom wykorzystania rezultatów programu w krajowych politykach zdrowotnych

1. Liczba pacjentów otrzymujących wsparcie z europejskich sieci referencyjnych
 2. Liczba ~~wspólnych ocen klinicznych technologii medycznych~~ **beneficjentów (specjalistów, obywateli, pacjentów), których dotyczą wyniki programu.** [Popr. 157]
 3. Liczba ~~transferów najlepszych praktyk~~ **wspólnych ocen klinicznych technologii medycznych** [Popr. 158]
 4. ~~Stopień wykorzystania rezultatów programów w krajowej polityce zdrowotnej mierzona za pomocą kwestionariusza „przed i po”~~ **Liczba transferów najlepszych praktyk.** [Popr. 159]
 - 4a. **Stopień wykorzystania wyników programu w regionalnej i krajowej polityce zdrowotnej lub narzędziach zdrowotnych, mierzony za pomocą zatwierdzonych metod.** [Popr. 160]
-